

Nr 58.*Utlåtande i anledning av delegerades för riksdagens verk förslag till nytt avlöningsreglemente för riksdagens verk m. m.*

Genom beslut den 22 januari 1947 uppdrogo delegerade för riksdagens verk åt en kommitté, bestående av bankofullmäktigen D. Hall, ordförande, bankdirektören Hj. Ekengren, kanslirådet i finansdepartementet F. Ericson samt riksgäldskommissarien S. Widlund att i nära överensstämmelse med de förslag till löne- och pensionsreglementen för befattningshavare i statens tjänst, som Kungl. Maj:t komme att framlägga för riksdagen, utarbeta och till delegerade inkomma med förslag till motsvarande bestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition nr 281 till innevarande års riksdag framlagt förslag till statens löneplansförordning m. m., har kommittén — vilken antagit benämningen *1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk* — till delegerade överlämnat ett den 12 juni 1947 dagtecknat betänkande med förslag till nytt avlöningsreglemente för sagda verk. Kommitténs betänkande är bilagt detta utlåtande. Beträffande innehållet i detsamma får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till bilagan.

På anmodan av delegerade hava *fullmäktige i riksbanken* och *fullmäktige i riksgäldskontoret* — efter att hava berett vederbörande *personalsammanslutningar* tillfälle att yttra sig — avgivit utlåtanden över betänkandet, därvid bankofullmäktige överlämnat yttranden från Riksbankstjänstemännens förening och föreningen Kvinnor i statens tjänst. Därjämte har *riksdagens justitieombudsman* inkommit med en skrivelse i ärendet. *Riksdagens militieombudsman* och *styrelsen för riksdagsbiblioteket* ha — liksom civilförvaltningens personalförbund — avstått från att yttra sig, ehuru de erhållit tillfälle härtill. Slutligen har *lönenämnden för riksdagens verk* avgivit utlåtande över betänkandet och därvid fogat en till nämnden inkommen skrivelse från fem bankokommissarier i riksbanken angående höjd lönegradsplacement för bankokommissarierna.

I de avgivna yttrandena hava lönekommitténs förslag lämnats utan erinran utom beträffande vissa speciella frågor. Fullmäktige i riksbanken hava sålunda föreslagit ändrad löneställning för vice riksbankschefen, och Riksbankstjänstemännens förening har önskat viss detaljändring beträffande tjänstemans skyldighet att åtaga sig vikariat å högre tjänst, medan riks-

gäldsfullmäktige förklarar, att de icke motsatte sig av riksgäldskontorets tjänstemannaförening framställt önskemål om övergångsbestämmelser beträffande tjänstemans skyldighet att bidra till kostnaden för tjänstedräkt.

Med skrivelse den 2 juli 1947 ha *delegerade* överlämnat kommitténs betänkande jämte inkomna yttranden samt därvid för egen del anfört följande.

Kommitténs förslag innebär, att statens löneplansförordning, vilken numera antagits av riksdagen, skall tillämpas jämväl för riksdagens verk. Det av kommittén framlagda förslaget till nytt avlöningsreglemente för dessa verk ansluter sig i tillämpliga delar till 1945 års lönekommittés förslag till statens allmänna avlöningsreglemente. Förefintliga skiljaktigheter äro oväsentliga och ha sin grund i redan befintliga olikheter. Kommittén har förutsett, att reglementsförslaget skall i formellt avseende omarbetas sedan Kungl. Maj:t utfärdat avlöningsreglemente för statstjänstemän vid den övriga statsförvaltningen.

Till vad kommittén föreslagit kunna delegerade i huvudsak ansluta sig. Vidkommande vice riksbankschefens löneställning anse sig delegerade icke böra framställa erinran mot bankofullmäktiges av lönenämnden tillstyrkta förslag om tjänstens placering i lönegraden Cp 22 (grundlön 29 700 kronor för år) i stället för, som kommittén förutsett, i lönegraden Cp 23 (grundlön 33 600 kronor). Den nuvarande vice riksbankschefen bör, om bankofullmäktiges förslag bifalles, kompenseras genom att, såsom bankofullmäktige och lönenämnden förutsett, fullmäktige utnyttja det i 38 § förslaget till avlöningsreglemente givna bemyndigandet.

Såsom bankofullmäktige i sitt yttrande omnämnt kommer bankokommissarie, som icke förordnats till ställföreträdande sektionschef, enligt förslaget att erhålla en lön, som med 600 kronor per år överstiger vad som utgår till direktör vid något av riksbankens 23 mindre avdelningskontor, medan nuvarande skillnad utgör 1 000 kronor. I sin förenämnda skrivelse hava bankokommissarierna hemställt om att bli placerade, i stället för i lönegraden Cp 10 (grundlön 17 400 kronor), i lönegraden Cp 11 (grundlön 18 000 kronor). Frågan har icke upptagits till prövning i bankofullmäktiges yttrande, och lönenämnden har icke nu ansett sig kunna tillstyrka bankokommissariernas framställning. Även delegerade anse — bl. a. med hänsyn till det samband som råder med löneställningen för byråchefer i allmänna statsförvaltningen med lön enligt löneplan 2 — att det icke nu är möjligt att på denna punkt föreslå någon ändring i lönekommitténs förslag. Däremot ansluta sig delegerade till kommitténs utan erinran lämnade förslag om att bankofullmäktige bemyndigas tillerkänna bankokommissarie, som förordnats att vara ställföreträdande sektionschef, ett från 2 000 till 2 400 kronor per år förhöjt arvode (39 § 1 mom.). Likaledes biträda delegerade förslaget i vad detsamma avser tilläggsarvode till tjänsteman, som förordnats att vara riksgäldsdirektörens ersättare (39 § 2 mom.), respektive till direktörerna vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk (38 §).

Vidare anse sig delegerade böra biträda det av Riksbankstjänstemännens förening framförda, av bankofullmäktige och lönenämnden utan erinran lämnade önskemålet om att skyldigheten för tjänsteman att åtaga sig vikariat å högre tjänst begränsas på sätt för motsvarande tjänstemän i allmänhet skett i förslaget till statens allmänna avlöningsreglemente, d. v. s. till tre månader av ett och samma kalenderår (jfr 7 § 3 mom. sista stycket förslaget till statens allmänna avlöningsreglemente). Bestämmelserna i 7 §

förslaget till avlöningsreglemente för riksdagens verk böra följaktligen ändras i enlighet härmed.

Frågan om övergångsbestämmelser beträffande tjänstemäns skyldighet att bidra till kostnaderna för tjänstedräft har icke direkt behandlats i kommitténs betänkande. Kommittén synes emellertid närmast ha förutsatt, att några övergångsbestämmelser icke vore påkallade på denna punkt.

Enligt vad delegerade inhämtat, torde kostnadsökningen för de tjänstemän, som enligt gällande bestämmelser bidra med endast 10 % till kostnaderna för tjänstedräft (se kommitténs bet. s. 30), komma att vid nuvarande priser utgöra något över 100 kronor för år, om den maximirabatt om 50 %, som kommer att gälla för tjänstemän vid allmänna statsförvaltningen, skulle tillämpas å ifrågavarande tjänstemän vid riksdagens verk. För tjänstemän, vilkas bidragsplikt för närvarande utgör 30 %, skulle kostnadsökningen bli hälften så stor eller något över 50 kronor per år. Ehuru skäl kunna tala för att i samband med den allmänna lönehöjning, som löne regleringen medför, låta även nuvarande tjänstemän med uniformsplikt övergå på de nya bestämmelser, som kommittén föreslagit, anse sig delegerade böra föreslå, att nuvarande förmåner i fråga om tjänstedräft övergångsvis bibehållas för sådana ordinarie och extra ordinarie tjänstemän, som redan kommit i åtnjutande av dessa förmåner. Vad nu sagts bör gälla även beträffande extra tjänstemän (aspiranter), till dess de vinna befordran till ordinarie eller extra ordinarie tjänst.

Lönekommitténs förslag till hemställan innefattar bl. a. att delegerade skulle erhålla bemyndigande att i huvudsaklig överensstämmelse med det av kommittén framlagda förslaget, men med vidtagande av de ändringar i förhållande till detta, som kunna bli påkallade för att i tillämpliga delar ernå likhet med statens allmänna avlöningsreglemente i den lydelse, vari detta kommer att utfärdas, utfärda avlöningsreglemente för riksdagens verk. I sitt utlåtande nr 233 över förenämnda proposition har statsutskottet föreslagit, att Kungl. Maj:ts motsvarande bemyndigande skulle avse att i huvudsaklig överensstämmelse med vad utskottet förordat utfärda *provisoriska* avlöningsbestämmelser för tiden intill den 1 juli 1948. Detta utskottets förslag har vunnit riksdagens godkännande (R. skr. nr 442). Med hänsyn härtill bör även avlöningsreglementet för riksdagens verk erhålla provisorisk giltighet till sagda dag, och delegerades bemyndigande bör inskränkas i enlighet härmed. Kommitténs hemställan innefattar vidare bl. a. bemyndigande för delegerade att med iakttagande av de huvudgrunder, som i sådant hänseende må beslutas för den civila statsförvaltningen, utfärda övergångsbestämmelser. Riksdagens beslut beträffande löne reglering för statsförvaltningen i allmänhet innefattar på denna punkt bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela övergångsbestämmelser i anslutning till utfärdandet av de provisoriska avlöningsbestämmelserna. Den jämkning, som riksdagens beslut på denna punkt innebär, torde icke nödvändiggöra ändring i kommitténs förslag till hemställan. Däremot vill det synas, som om punkten 2 b) i kommitténs hemställan bör kunna utgå, enär de nya lönebestämmelserna erhålla endast provisorisk giltighet. Det torde ligga i sakens natur, att delegerade böra — i anslutning till motsvarande ändringar i statens provisoriska avlöningsreglemente — äga vidtaga sådana ändringar, som falla inom det bemyndigande, vilket gäller vid första utfärdandet av de provisoriska bestämmelserna för riksdagens verk.

I detta sammanhang vilja delegerade erinra om att riksdagen godkänt av

Kungl. Maj:t i propositionen nr 300 framlagt förslag om att bestämmelserna angående höjning och sänkning av lön i viss automatisk anslutning till levnadskostnadernas växlingar icke skola träda i kraft under budgetåret 1947/48. Under nämnda budgetår skall — i stället för höjning av månadslön och andra i statens löneplansförordning indexreglerade förmåner — tillämpas ett fast till 12 bestämt procenttal. Denna höjning skall verkställas efter samma grunder, som enligt 4 § löneplansförordningen skola gälla vid där avsedd höjning av ifrågavarande belopp. I anslutning härtill har riksdagen bemyndigat Kungl. Maj:t att till bestämmelsen om löneplansförordningens ikraftträdande foga en föreskrift i överensstämmelse med ifrågavarande beslut. Riksdagen har emellertid i sin skrivelse nr 442 understrukt, att frågan om kompensation för levnadskostnadsstegringen bör upptagas till förnyad prövning, därest under budgetåret skulle inträffa sådana nu ej förutsedda prisörelser, som göra en dylik prövning påkallad.

Vad sålunda beslutats bör tillämpas jämväl vid riksdagens verk. Eftersom erforderliga bestämmelser i ämnet komma att inflyta i löneplansförordningen, torde något särskilt beslut i frågan icke erfordras för riksdagens verk.

I övrigt har lönekommitténs förslag icke föranlett någon erinran eller särskilt uttalande från delegerades sida. Delegerade biträda följaktligen förslaget med de ändringar och tillägg som framgå av det föregående.

Under åberopande av vad sålunda anförts ha delegerade hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen

1) besluta, att statens löneplansförordning skall äga tillämpning vid riksdagens verk från och med den 1 juli 1947;

2) bemyndiga delegerade

a) att i huvudsaklig överensstämmelse med det av kommittén framlagda förslaget, men med vidtagande av de ändringar i förhållande till detta, som må varda påkallade för att i tillämpliga delar ernå likhet med de provisoriska avlöningsbestämmelser, som komma att gälla för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen, för tiden intill den 1 juli 1948 utfärda provisoriska avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk,

b) att fastställa tjänste- och personalförteckningar för riksdagens verk med iakttagande av den lönegradsplacering för riksbankschef och vice riksbankschef, som av delegerade föreslagits,

c) att vidtaga i samband med löneregleringen erforderliga ändringar i övergångsplanen för riksbanken,

d) att med iakttagande av de huvudgrunder, som i sådant hänseende må beslutas för den civila statsförvaltningen, och med beaktande av vad delegerade ovan föreslagit, utfärda övergångsbestämmelser;

3) besluta, att § 29 bankoreglementet skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av vid delegerades skrivelse fogad bilaga.

Utskottet. Enligt det av delegerade överlämnade förslaget skulle statens löneplansförordning tillämpas jämväl för riksdagens verk. Vidare skulle delegerade bemyndigas att — på motsvarande sätt som i fråga om det Kungl. Maj:t

lämnade bemyndigandet att för den civila statsförvaltningen utfärda provisoriska avlöningsföreskrifter för tiden intill den 1 juli 1948 — utfärda avlöningsbestämmelser för riksdagens verk att provisoriskt lända till efterrättelse för tiden intill nyssnämnda dag. Då förslaget i tillämpliga delar ansluter sig till det för statens tjänstemän antagna lönesystemet allenast med de avvikelser, som betingas av de särskilda förhållandena inom riksdagens verk, har utskottet funnit sig kunna tillstyrka förslaget. De mindre jämkningar i kommittéförslaget, som delegerade förordat, har utskottet sålunda funnit sig böra biträda.

Beträffande tjänstedräkt innebär delegerades förslag, att hittillsvarande förmåner övergångsvis bibehållas för sådana ordinarie och extra ordinarie tjänstemän, som redan erhållit dessa förmåner. För extra tjänstemän (aspiranter) skulle förmåner indragas vid befordran till ordinarie eller extra ordinarie tjänst. Utskottet vill i detta sammanhang erinra, att utskottet i sitt utlåtande nr 57 angående ordnandet av anställnings- och avlöningsförhållandena för riksdagens vaktmästare m. m. utgått från att reglementets föreskrifter om ersättning för tjänstedräkt skola gälla vare sig tjänstedräkten utlämnas med äganderätt eller såsom lån. Med hänsyn till att riksdagsvaktmästarna hittills erhållit tjänstedräkt såsom lån utan ersättning och till att delegerade ifrågasatt särskilda övergångsbestämmelser för bl. a. riksbankens och riksgäldskontorets nuvarande vaktmästare, kan det synas skäligt att även de nuvarande riksdagsvaktmästarna vid överförande till extra ordinarie anställning övergångsvis erhålla tjänstedräkt mot lägre ersättning än som kan komma att uttagas av framdeles anställda vaktmästare. Det torde böra ankomma på delegerade att på förslag av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärda erforderliga övergångsbestämmelser härom.

Jämlikt § 17 mom. 2 näst sista stycket i bankoreglementet utgår till industristyrelsens ordförande ett särskilt arvode av 1 500 kronor för år, dock ej för det fall att ordföranden tillika är deputerad. Med hänsyn till att det arbete, som är förenat med ordförandeskapet i industristyrelsen, visat sig vara av avsevärt större omfattning än som antogs vid styrelsens tillkomst år 1944, har utskottet ansett sig böra föreslå, att till ordföranden i industristyrelsen skall utgå ett arvode av 2 000 kronor för år, oavsett om ordföranden är deputerad eller icke. Förslag till erforderlig ändring av nyssnämnda författningsrum framlägges av utskottet.

I §§ 30, 31 och 33 bankoreglementet finnas hänvisningar till löneplanen RA, respektive löneplanen RC eller till vissa lönegrader i dessa löneplaner. Dessa hänvisningar böra för tiden från löneregleringens ikraftträdande utbytas mot hänvisningar till motsvarande lönegrader i löneplan nr 1, resp. löneplan nr 2 i statens löneplansförordning. Vidare erfordras viss jämkning av § 42. Utskottet framlägger i det följande förslag härutinnan. — De i § 40 bankoreglementet gjorda hänvisningarna till vissa paragrafer i det före den 1 juli 1947 gällande avlöningsreglementet för riksdagens verk böra, sedan

det nya avlöningsreglementet utfärdats, ersättas med hänvisningar till motsvarande paragrafer i sistnämnda reglemente. Förslag härom torde framläggas av bankofullmäktige.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) besluta, att statens löneplansförordning skall äga tillämpning vid riksdagens verk från och med den 1 juli 1947;

2) bemyndiga delegerade för riksdagens verk

a) att i huvudsaklig överensstämmelse med det av 1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk framlagda förslaget, men med vidtagande av de ändringar i förhållande till detta, som må varda påkallade för att i tillämpliga delar ernå likhet med de provisoriska avlöningsbestämmelser som komma att gälla för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen, för tiden intill den 1 juli 1948 utfärda provisoriska avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk,

b) att fastställa tjänste- och personalförteckningar för riksdagens verk med iakttagande av den lönegradsplacering för riksbankschef och vice riksbankschef, som av delegerade föreslagits,

c) att vidtaga i samband med löneregleringen erforderliga ändringar i övergångsplanen för riksbanken,

d) att med iakttagande av de huvudgrunder, som i sådant hänseende må beslutas för den civila statsförvaltningen, och med beaktande av vad utskottet ovan föreslagit utfärda övergångsbestämmelser;

3) besluta, att § 17 mom. 2, § 29, § 30 mom. 1, § 31 mom. 1, § 33 och § 42 mom. 2 bankoreglementet skola erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

Stockholm den 4 juli 1947.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande

från första kammaren: herrar Åkerberg, Andersson i Rossvik, Friggeråker, Leander och Petersson i Karlskrona;

från andra kammaren: herrar Svedman, Paulsen, Andersson i Munkaljungby, Sundberg, Nilsson i Landskrona och Persson i Norrby.

Förslag

till

ändrad lydelse av § 17 mom. 2, § 29, § 30 mom. 1, § 31 mom. 1, § 33 och § 42 mom. 2 bankoreglementet.

§ 17.

Mom. 2. Fullmäktige äga — — — vara fullmäktig.

Ledamot av — — — till fullmäktige.

Ärenden, som — — — därtill utser.

Till industristyrelsens ordförande utgår särskilt arvode av 2 000 kronor för år. Annan ledamot — — — allmänna resereglementet.

Fullmäktige äga — — — i riksbanken.

§ 29.

Mom. 1. Fullmäktige äga att fördela förefintliga ordinarie tjänster mellan kontoren på sätt fullmäktige med hänsyn till göromålens omfattning finna lämpligt.

Mom. 2. Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.

§ 30.

Mom. 1. För erhållande av ordinarie tjänst med lön enligt löneplan nr 1 gälla följande kompetensvillkor, nämligen

1:o) beträffande tjänst i någon av lönegraderna Ca 20—37

a) studentexamen eller — — — må begagnas;

2:o) beträffande tjänst i lägre lönegrad än Ca 20, vilken icke — — — erforderliga kunskaper.

§ 31.

Mom. 1. Innan ordinarie tjänst med lön enligt löneplan nr 1 tillsättes, — — — tjänst i någon av lönegraderna Ca 20—37, genom — — — fjorton dagar. Kungörelse skall såvitt möjligt avse tjänst i viss lönegrad.

§ 33.

Ordinarie tjänster tillsätts av fullmäktige.

För ordinarie tjänstemän med lön enligt löneplan nr 1 utfärdas konstitutorial.

Ordinarie tjänstemän med lön i någon av lönegraderna Cp 1—24 förordnas för högst tre år i sänder.

§ 42.

Mom. 2. Arbetarnas pensionsförhållanden äro angivna i 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare samt av delegerade för riksdagens verk utfärdade övergångsbestämmelser för riksbankens arbetare.

Över beslut — — — förenämnda pensionsreglementen och övergångsbestämmelser, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Beträffande anmälan — — — motsvarande tillämpning.

1947 ÅRS LÖNE- OCH PENSIONS KOMMITTÉ FÖR
RIKSDAGENS VERK

BETÄNKANDE

med förslag till

1947 ÅRS AVLÖNINGSGREGLIMENTE FÖR
RIKSDAGENS VERK

Avgivet den 12 juni 1947

Till Herrar Delegerade för Riksdagens verk.

Genom beslut den 22 januari 1947 ha Herrar Delegerade med anledning av den förestående löne- och pensionsregleringen för den allmänna statsförvaltningen uppdragit åt en kommitté av fyra personer att i nära överensstämmelse med de förslag, som Kungl. Maj:t komme att framlägga för riksdagen eller utfärda med stöd av riksdagens bemyndigande, utarbета och till delegerade inkomma med förslag till nya avlönings- samt tjänste- och familjepensionsbestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk.

Till ledamöter av nämnda kommitté utsågos deputeraden, bankofullmäktige D. Hall, tillika ordförande, samt bankdirektören Hj. Ekengren, kansli-rådet i finansdepartementet F. Ericson och riksgäldskommissarien S. Widlund.

Till sekreterare har kommittén jämlikt givet bemyndigande utsett amanuensen C. Edgardh.

Kommittén, som antagit benämningen »1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk», får härmed till Herrar Delegerade överlämna betänkande med förslag till 1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk. Kommittén avser att senare överlämna förslag till pensionsreglementen.

Till kommittén ha fullmäktige i riksbanken den 27 februari 1947, med eget uttalande, överlämnat ett av industristyrelsen framlagt förslag i vissa frågor.

Stockholm den 12 juni 1947.

DAVID HALL

HJALMAR EKENGREN

FOLKE ERICSON

STEN WIDLUND

/ Claes H. Edgardh

Inledning.

Gällande avlöningsbestämmelser för den civila statsförvaltningen och riksdagens verk.

Gällande avlöningsystem för den civila statsförvaltningens tjänstemän bygger på av 1936 års lönekommitté framlagda förslag och har ägt tillämpning sedan den 1 juli 1939. Huvudbestämmelserna återfinnas i

avlöningsreglementet den 4/1 1939 (nr 8) för ordinarie tjänstemän vid den civila statsförvaltningen (*civila avlöningsreglementet*) jämte tilläggsbestämmelser meddelade genom kungörelse den 22/6 1939 (nr 478) samt

avlöningsreglementet den 15/6 1939 (nr 273) för icke-ordinarie tjänstemän vid den civila statsförvaltningen (*civila icke-ordinariereglementet*).

Vid sidan av nämnda reglementen ha genom olika författningar meddelats kompletterande bestämmelser i skilda hänseenden.

De för tjänstemän vid riksdagens verk gällande avlöningsbestämmelserna meddelades i anslutning till löneregleringen för den civila statsförvaltningen på grundval av förslag, som utarbetades av dåvarande lönekommittén för riksdagens verk. Avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk (*avlöningsreglementet för riksdagens verk*) antogs av 1939 års riksdag och avlöningsreglementet för icke-ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk (*icke-ordinariereglementet för riksdagens verk*) utfärdades med stöd av riksdagens beslut av delegerade för riksdagens verk den 21 juni 1939. Tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet för riksdagens verk utfärdades av delegerade den 29 juni 1939.

De för riksdagens verk gällande bestämmelserna bygga i likhet med vad som var förhållandet före 1939 års lönereglering i huvudsak på de statliga reglementena; jämväl de ändringar, som under tiden från de statliga reglementenas ikraftträdande företagits i dessa, ha som regel föranlett motsvarande ändringar i reglementena för riksdagens verk. Förefintliga skiljaktigheter redovisas i den följande översikten över det gällande lönesystemet eller i samband med redogörelsen för det framlagda förslaget till nytt avlöningsreglemente för riksdagens verk.

Översikt över bestämmelserna.

Vid riksdagens verk förekomma följande anställningsformer med lön enligt löneplan: ordinarie och extra ordinarie anställning samt anställning såsom extra tjänsteman (icke pensionsgrundande). Motsvarighet saknas däremot till den vid kommunikationsverken förekommande anställningsformen såsom aspirant.

Lön utgår enligt bruttolönesystem; innehavare av pensionsberättigande tjänst har således att vidkännas pensionsavdrag på lönen.

Samma dyrortsgraderade löneplaner (differentierade på ortsgrupperna A—I) tillämpas inom de båda förvaltningsområdena. Ordinarielöneplanen A betecknas emellertid vid riksdagens verk såsom löneplan RA. Denna löneplan omfattar 34 lönegrader, av vilka lönegraderna 1—19 omfatta vardera fem och lönegraderna 20—34 vardera fyra löneklasser. Löneplan Eo omfattar 30 lönegrader, av vilka likaledes 19:e och lägre lönegrader omfatta vardera fem löneklasser och övriga lönegrader fyra löneklasser. Löneplanen är så uppbyggd, att begynnelselöneklassen i varje lönegrad är ett steg lägre än i motsvarande lönegrad på ordinarielöneplanen. Löneplan Ex slutligen omfattar 23 lönegrader, vilka samtliga innehålla vardera tre löneklasser. Begynnelselöneklassen i varje lönegrad är tre enheter lägre än i lönegrad med samma nummer på ordinarielöneplanen.

Vad härefter angår löneplaner med icke dyrortsgraderad lön saknas vid riksdagens verk motsvarighet till löneplan B (för ordinarie tjänstemän, tillsatta medelst fullmakt) vid den civila statsförvaltningen. Löneplan C (för ordinarie tjänstemän, förordnade för viss tid eller tills vidare) vid den civila statsförvaltningen motsvaras vid riksdagens verk av löneplan RC. Sistnämnda löneplan omfattar ingen motsvarighet till de två lägsta lönegraderna på löneplan C. Lönegradsbeteckningarna RC b, a och 1—11 svara i tur och ordning mot beteckningarna C 3—15. I de två högsta lönegraderna 12 och 13 upptar löneplan RC andra belopp än i de motsvarande högsta lönegraderna 16 och 17 på löneplan C. Lönegraderna omfatta endast en löneklass.

På lönen utgår under andra kvartalet 1947 rörligt tillägg med 15 procent och kristillägg med 21 procent med iakttagande dock av viss maximering av tilläggsunderlaget. Rörligt tillägg och kristillägg med sammanlagt 31 procent utgår sålunda icke på den del av månadslön, som må överstiga 900 kronor, och det från och med ingången av ovannämnda kvartal utgående kristillägget med ytterligare 5 procent enligt motsvarande beräkning icke på vad som överstiger 500 kronor.

Vidare utgår provisoriskt lönetillägg med senast för budgetåret 1946/47 fastställda belopp.

Vid sidan av anställningsformer med lön enligt löneplan förekomma vidare vissa icke-ordinarie anställningsformer med arvode.

I fråga om flertalet av de grupper av bestämmelser, för vilka i det följande skall redogöras, gälla olika förutsättningar eller utgå olika förmåner för ordinarie, extra ordinarie och extra tjänstemän. Framställningen kommer emellertid att begränsas till att avse endast huvudlinjerna.

Gällande regler beträffande *löneklassplacering* vid befordran bygga i huvudsak på sneddningsprincipen. I viss utsträckning förekommer emellertid även tillgodoräkning av tidigare tjänstgöring. Vid övergång från kollektivavtalsanställning till tjänstemannaanställning tillämpas en s. k. jämförelseregel med hänsynstagande till att viss löneökning skall beredas tjänstemannen vid övergången.

Uppflyttning till högre löneklass sker i princip med tre års intervall. Vissa förutsättningar gälla emellertid härför; vederbörande måste sålunda ha fullgjort tjänstgöring under minst fyra femtedelar av treårsperioden, därvid emellertid semester och vissa slag av tjänstledigheter likställas med tjänstgöring.

Semesterförmånerna äro för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän avvägda med hänsyn dels till löneställning och dels till uppnådd ålder, därvid för extra ordinarie tjänstemän gäller en indelning i tre åldersgrupper mot

två för de ordinarie. I den lägsta åldersgruppen för extra ordinarie — intill det år vederbörande fyller 30 år — är semester fem dagar kortare än för ordinarie tjänstemän i motsvarande ålder. Extra tjänstemän äga rätt till 15 dagars semester under förutsättning dock att vederbörande fullgjort tjänstgöring i statsanställning i minst 180 dagar.

Tjänsteman äger vid vissa *tjänstledigheter* åtnjuta oavkortad lön. Härvid gäller för ordinarie tjänstemän en sammankoppling av antalet avdragsfria sjukdagar med antalet semesterdagar, så att summan av dessa dagar oavsett löneställning är lika. Extra ordinarie tjänsteman äger endast rätt till sju avdragsfria sjukdagar för kalenderår.

Vid tjänstledighet tillämpas i övrigt tre typer av avdrag: A-, B- och C-avdrag. C-avdraget innebär mistning av hela lönen, B-avdraget är lika med dubbla A-avdraget. A- och B-avdragen äro icke dyrortsdifferentierade.

Till tjänstemän med stationering i rikets nordligare delar utgår *kallortstillägg*. I de för riksdagens verk gällande bestämmelserna hänvisas i fråga om de närmare grunderna för dessa tilläggs utgående till vad härutinnan gäller för den civila statsförvaltningen.

Vid vissa förordnanden å annan tjänst äger tjänsteman utöver lön i egen tjänst uppbära *vikariatsersättning*. Nämnda ersättning utgöres av skillnaden mellan i tabell upptagna dagbelopp för den lönegrad, som den uppehållna tjänsten tillhör, och den egna tjänstens lönegrad; ersättningen skall dock utgöra minst 60 öre för dag. De i nämnda tabell upptagna lönegradsvis fastställda beloppen äro icke dyrortsdifferentierade. Särskilda förhållanden beträffande vikariatsförordnanden föreligga vid riksbanken, sammanhängande med den i övergångsplanen för banken förutsatta successiva minskningen av antalet tjänster i mellangraderna.

Vid förordnande, som kan väntas bliva av längre varaktighet, må i stället för lön å egen tjänst och vikariatsersättning utgå *vikariatslön* beräknad efter särskilda grunder. Tjänstemannen avstår härvid från lönen i egen tjänst. Beslut om medgivande av vikariatslön meddelas vid riksdagens verk av vederbörande myndighet och inom den civila statsförvaltningen av Kungl. Maj:t.

Å vikariatsersättning och vikariatslön utgå rörliga tilläggsförmåner.

Till tjänstemännen kunna vidare utgå vissa andra särskilda ersättningar. I fråga om *reseersättning* inrymma reglementena för riksdagens verk vissa bestämmelser utöver de i de statliga reglementena meddelade; i dessa upptagas dels frågan om ersättning för sådana regelbundet eller ofta förekommande resor, som innefattas i tjänstemans vanliga tjänsteutövning, och vidare ersättning för utrikes resor. Beträffande *tjänstgöringstraktamente* hänvisas däremot endast till vid den civila statsförvaltningen tillämpade grunder. Även bestämmelserna angående *ersättning för flyttningkostnad* hänvisa till för den civila statsförvaltningen meddelade föreskrifter. I stadgandet regleras jämväl det fall, att tjänsteman övergår från befattning i statens tjänst, på vilken reglementena för riksdagens verk icke äga tillämpning.

I fråga om *felräkningspenningar* gälla särskilda regler för riksdagens verk. Denna förmån är emellertid under successiv avveckling.

De för riksdagens verk meddelade bestämmelserna angående *overtidsersättning* skilja sig i vissa punkter från de vid civilförvaltningen gällande. Sålunda uttalas beträffande ordinarie tjänstemän, att ersättning må utgå endast i den mån vederbörande myndighet så bestämmer. Såsom allmänt

villkor för åtnjutande av ersättning föreskrives, att för befattning eller tjänstgöring, varom fråga är, fastställts en arbetstid, icke understigande 7 timmar för dag eller 42 timmar för vecka. Enligt för riksbanken gällande särskilda bestämmelser må vidare under vissa förutsättningar vid övertidsarbete tillhandahållas tjänsteman fri måltid; i dylika fall utgår ej särskild övertidsersättning.

Beträffande *sjukvårdsförmåner* och *begravningshjälp* gälla samma bestämmelser för riksdagens verk och för civilförvaltningen. Motsvarande gäller bestämmelserna om *tjänstebostad* med undantag blott för att reglementena för riksdagens verk sakna föreskrifter rörande bestämmandet av ersättning för tjänstebostad å ort, som saknar hyresmarknad, samt att de uppgifter, som enligt de statliga reglementena åvila statens bostadsnämnd, i stället skola handläggas av lönenämnden för riksdagens verk.

Stadgandena angående *tjänstedräkt* äro likalydande med undantag dock för att vid riksdagens verk icke förekommer en maximering av avdragsprocenten — inom den statliga civilförvaltningen till högst femtio procent — vid bestämmandet av ersättning för utbekomna persedlar eller materialier.

Under rubriken *Särskilda bestämmelser* återfinnas i avlöningsreglementet för riksdagens verk under särskilda paragrafer för de olika verken vissa speciella stadganden angående olika tjänstemän tillkommande förmåner. I nämnda reglemente stadgas slutligen angående delegerade för riksdagens verk och beträffande besvär över delegerades beslut samt angående en mot allmänna lönenämnden svarande lönenämnd för riksdagens verk.

1947 års allmänna löneroglering.

Genom beslut den 29 juni 1945 uppdrog Kungl. Maj:t åt en kommitté, benämnd 1945 års lönekommitté, att verkställa revision av gällande avlöningsbestämmelser för befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen och det statsunderstödda kommunala skolväsendet. Enligt meddelade direktiv hade lönekommittén att fungera dels som utredningskommitté i vanlig mening och dels som delegation för löneförhandlingar under ordförandens ledning med representanter för de av utredningen berörda personalgrupperna.

För att, såsom förutsatts, den nya lönerogleringen skulle kunna genomföras från och med ingången av budgetåret 1947/48, prövades det nödvändigt, att förslag beträffande de nya lönebeloppen och de frågor, som ingingo såsom väsentliga led i själva löneavvägningen, ävensom i vissa andra hänseenden, som nära sammanhängde därmed, kunde framläggas under första halvåret 1946. Då det icke visade sig möjligt att inom denna tid fullgöra hela utredningsuppdraget, nödgades lönekommittén begränsa det förslag, som framlades i dess första betänkande (SOU 1946: 48), i enlighet med vad sålunda angivits. I ett andra betänkande (SOU 1947: 23) har kommittén framlagt förslag i vissa frågor, som icke medtagits i det föregående betänkandet, ävensom, bland andra reglementsförslag, förslag till statens löneplansförordning och till statens allmänna avlöningsreglemente.

De i lönekommitténs betänkanden framlagda förslagen utgöra resultatet av förhandlingar med tjänstemännens huvudorganisationer: statstjänarkartellen, statstjänstemännens riksförbund och tjänstemännens centralorganisation.

De i lönekommitténs första betänkande framlagda förslagen ha med endast mindre ändringar godkänts av 1946 års riksdag vid dess höstsession (prop. nr 333, riksd. skr. nr 528).

De i lönekommitténs andra betänkande framlagda förslagen ha genom proposition med förslag till statens löneplansförordning m. m. (nr 281) förelagts årets riksdag och äro för närvarande föremål för prövning. I propositionen förordas vissa sakliga ändringar i förhållande till lönekommitténs förslag och departementschefen förklarar sig vidare med anledning av vid remissbehandlingen framkommen kritik mot de föreslagna avlöningsbestämmelsernas utformning ha låtit påbörja en formell översyn i syfte att i möjligaste mån tillmötesgå de av remissmyndigheterna framförda önskemålen.

Beträffande formen för de nya avlöningsreglementenas antagande har lönekommittén ifrågasatt, att dessas ordalydelse icke skulle underställas riksdagen för godkännande utan att Kungl. Maj:t skulle av riksdagen bemyndigas att utfärda reglementena i huvudsaklig överensstämmelse med vid vederbörande riksdagsskrivelser eller vid i skrivelserna åberopade utskottsutlåtanden fogade författningsförslag. Departementschefen har ansett sig böra tillstyrka nämnda förslag och har vid föranstaltandet av översynen förklarat sig ha utgått från att Kungl. Maj:t skulle tillerkännas befogenheten att svara för reglementenas utredigering.

Den föreslagna och i vissa delar redan i princip av statsmakterna godkända nygestaltningen av det statliga lönesystemet innefattar delvis mycket genomgripande förändringar i förhållande till gällande regler.

I det följande skall sammanfattningsvis redogöras för de mera väsentliga förändringarna. Härvid bortses från de ändringar i sakligt hänseende i förhållande till 1945 års lönekommittés förslag, som departementschefen funnit böra vidtagas vid avlöningsbestämmelsernas slutliga utformning.

För civila tjänstemän i allmänhet komma att gälla en dyrortsgraderad löneplan, löneplan nr 1, och en icke dyrortsgraderad löneplan, löneplan nr 2. Beträffande grunderna för avvägningen av löneökningen i olika lönelägen torde få hänvisas till 1945 års lönekommittés betänkande I (s. 86 ff.). De nya löneplanerna upptaga nettolöner. Den dyrortsgraderade löneplanen nr 1 upptager endast fem ortsgrupper mot nuvarande nio. Nettolönespännvidden, beräknad som skillnaden mellan lönerna för lägsta och högsta ortsgrupp i procent av sistnämnda lön, utgör i princip 16 procent mot nu 25 procent men minskas i 25:e och högre löneklasser successivt till 8,56 procent. Samtliga lönegrader omfatta fyra löneklasser. Härigenom kommer direkt motsvarighet att saknas till nuvarande 19:e lönegraden; frågan om tjänster i denna lönegrad skola föras till lönegrad motsvarande nuvarande 18:e eller 20:e lönegraden avses skola prövas i särskild ordning.

De nya löneplanerna föreslås skola intagas i en särskild författning, *statens löneplansförordning*, vilken skall innehålla jämväl grundlönetabeller upptagande månadslöner, daglöner, A-avdragsbelopp och övertidsersättningar. Lönerörligheten avses skola åvägbringas genom förhöjning av de i grundlönetablerna intagna beloppen. Tabeller över de på så sätt förhöjda beloppen avses skola bifogas förordningen. Maximiunderlaget för förhöjning av månadslön skall utgöra 1 200 kronor.

Avlöningsbestämmelserna för ordinarie och icke-ordinarie personal skola meddelas i ett gemensamt reglemente, *statens allmänna avlöningsreglemente*.

I fråga om *anställningsformerna* föreslås, att lönegraderna för extra ordinarie tjänstemän skola omfatta samma löneklasser som motsvarande ordi-

narielönegrader samt att extra ordinarie tjänstemän i viss lönegrad jämväl i övrigt skola äga åtnjuta samma förmåner som ordinarie tjänstemän i lönegrad med samma ordningsnummer. Aspirantanställning avses skola få allmän tillämpning för rekryteringspersonal inom statsförvaltningen. Vid sidan av dessa huvudanställningsformer avses skola förekomma ytterligare en allmän anställningsform, anställning såsom extra tjänsteman, vilken till sin innebörd avsevärt skiljer sig från nuvarande extra anställning. Extra tjänsteman skall i fråga om lön vara jämställd med ordinarie och extra ordinarie tjänsteman i lönegrad med motsvarande nummer, men i fråga om övriga avlöningsförmåner likställas med aspirant.

Lönegradsnumret för aspiranttjänst och extra tjänst skall, där ej Kungl. Maj:t annorlunda beslutit, bestämmas av vederbörande myndighet.

Härvid föreskrives i fråga om aspiranttjänst, att det åligger myndigheten att åsätta tjänsten det lönegradsnummer, som med två enheter understiger lönegradsnumret för den ordinarie eller extra ordinarie tjänst, som normalt utgör första befordringstjänst från aspiranttjänsten. Departementschefen uttalar härom (prop. nr 281, s. 75), att i den mån Kungl. Maj:t kommer att fastställa reglerad befordringsgång för vissa befattningshavargrupper nämnda regel i vissa fall torde komma att frångås; vidare bör, där Kungl. Maj:t enligt nu gällande bestämmelser föreskrivit placering av extra befattning i lönegrad med lägre ordningsnummer än som gäller för motsvarande extra ordinarie tjänst, om ej skäl till avvikelse föreligga, detsamma gälla i fråga om lönegradsplacering av motsvarande aspiranttjänst efter löneregleringens genomförande.

Extra tjänst må icke åsättas högre lönegradsnummer än som gäller för ordinarie eller extra ordinarie tjänst av motsvarande slag eller å vilken arbetsuppgifterna äro jämförliga med den extra tjänstens arbetsuppgifter. Om dylik motsvarighet saknas bör lönegradsnumret bestämmas i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser. 1945 års lönekommitté har i samband härmed uttalat, att en placering i lägre lönegrad än som nyss sagts bör kunna ske, där särskilda skäl finnas för en dylik placering (Betänkande nr II, s. 17).

Såsom förut nämnts skall extra ordinarie tjänsteman erhålla samma *sociala förmåner* som ordinarie. I fråga om aspiranter och extra tjänstemän har föreslagits en betydande omläggning av de regler, som nu gälla i fråga om sociala förmåner för motsvarande personalgrupper. Till grund för rätten till dylika förmåner skall ligga tiden för anställning i statens tjänst, beräknad på visst sätt. Beträffande beräkningsgrunderna må nämnas, att härvid — liksom i fråga om löneklassplacering — skall tillämpas en regel om treårsavbrott, innefattande att hänsyn icke toges till anställning, som efterföljts av ett sammanhängande avbrott i statsanställningen å tre år. Aspirant och extra tjänsteman skall, därest han icke kan räkna sex månaders anställning, icke äga rätt till andra sociala förmåner utöver olycksfallsersättning än semester. Vid en anställningstid på sex månader men icke uppgående till tre år skall dylik tjänsteman med vissa jämkningar erhålla rätt till de förmåner, vilka nu tillkomma extra tjänstemän. I och med att vederbörande uppnått tre års anställningstid skall han erhålla samma förmåner, dock ej pensionsrätt, som om han vore extra ordinarie tjänsteman. I fråga om rätten till vissa förmåner tillämpas i bestämmelserna om indelning på tre grupper, varvid till grupp 1 hänföras aspiranter och extra tjänstemän med mindre än sex månaders anställningstid, till grupp 2 aspiranter och

extra tjänstemän med sex men icke trettiosex månaders anställningstid samt slutligen till grupp 3 övriga aspiranter och extra tjänstemän samt extra ordinarie och ordinarie tjänstemän.

I samband med löneregleringen skola införas nya lönegradsbeteckningar.

I fråga om reglerna för *inplacering och uppflyttning i löneklass* föreslås mycket genomgripande ändringar.

Gällande regler om placering i löneklass vid övergång från kollektivavtalsanställning ha reviderats och kompletterats med en garantiregel, som medför möjlighet till visst hänsynstagande till långvarig anställning med lön enligt kollektivavtal.

Sneddning kommer att kunna ske vid övergång från ett vikariatslöneförordnande till ett annat.

Den tid, varunder tjänsteman i lägre tjänst tillhört slutlöneklassen, som må tagas i beräkning för placering vid befordran till högre tjänst, har utsträckts från tre år till nio år.

Slutligen har en genomgripande omläggning skett beträffande förutsättningarna för uppflyttning till högre löneklass.

I fråga om *semester* har bland annat vidtagits den ändringen, att nuvarande karenstidsbestämmelse i fråga om extra tjänstemans rätt att åtnjuta semester slopats. För aspiranter och extra tjänstemän med mindre än trettiosex anställningsmånader skall semestern utgöra 20 dagar. Aspiranter och extra tjänstemän med längre anställningstid följa de för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän meddelade reglerna. Aspirant och extra tjänsteman skall under vissa förutsättningar äga rätt till semesterersättning. De provisoriska, under senare år meddelade bestämmelserna om att semester må uttagas senast under maj månad nästpåföljande år (enligt de gällande reglementena senast under mars månad) ha intagits i reglementet.

Bestämmelserna angående *avlöning vid tjänstledighet och tjänstgöringshinder* ha till övervägande delen utformats i tabellarisk form. Beträffande avvägningen av tjänstledighetsavdragen för olika grupper av tjänstemän tillämpas ovannämnda indelning på grupperna 1—3. Av föreslagna ändringar i sakligt hänseende må här nämnas, att avdraget under tjänstledighet för riksdagsmannaskap skärpts från A- till B-avdrag, att viss skärpning företagits vid ledighet för värnpliktstjänstgöring, att i överensstämmelse med vad tidigare anförts beträffande extra ordinarie likställande med ordinarie tjänstemän begränsningen för extra ordinarie tjänstemän av antalet avdragsfria sjukdagar till sju dagar bortfallit samt att utan ändring av det tidigare medgivna högsta dagantalet (120 dagar) tjänstledighet för havandeskap eller barnsbörd med bibehållande av viss del av lönen må förläggas till tiden till och med 120:e dagen från förlossningen.

I fråga om *vikariatslön* innebär förslaget, att sådan lön skall utgå, så snart vissa i avlöningsreglementet preciserade förutsättningar äro för handen, utan att frågan om rätt för vikarie att komma i åtnjutande av nämnda förman behöver, såsom för närvarande, underställas Kungl. Maj:ts prövning. Såsom generellt villkor för rätten att åtnjuta vikariatslön föreslås böra gälla, att förordnandet, i förekommande fall efter kungörande till ansökning, meddelats i den ordning, som är stadgad för tillsättande av den tjänst förordnandet avser eller göromålen tillhöra. Enligt förslaget skall nämnda ordning regelmässigt iakttagas såväl då ordinarie eller extra ordinarie tjänst kan beräknas komma att uppehållas på förordnande under minst sex månader i en följd, som även då en tjänst uppehållits på förordnande under fem

månader i en följd och det kan beräknas, att tiden för tjänstens uppehållande på angivet sätt skall komma att omfatta mer än de båda närmast följande månaderna. I senare fallet avses förordnande å tjänsten, räknat från och med sjunde månadens ingång, skola meddelas i nyss nämnd ordning.

I vissa fall har enligt förslaget möjlighet syntts böra föreligga att, där villkoret om förordnandets meddelande i viss ordning uppfyllts, på särskilda skäl tillerkänna tjänsteman vikariatslön, även om den ifrågavarande tjänsten icke uppehållits eller väntas komma att uppehållas på förordnande under så lång tid, som nu nämnts. Beslut härom har föreslagits böra fattas av Kungl. Maj:t. Skäl, som här avses, ha exempelvis ansetts föreligga i vissa fall, då en tjänst uppehålls å förordnande i avvaktan på att den inom en kortare tidrymd skall återbesättas.

Med vikariatslön komma att vara förbundna samma löneförmåner, som skulle tillkommit den förordnade, om han varit innehavare av tjänsten.

I fråga om grunderna för *vikariatsersättnings* beräkning föreslås betydande omläggningar. Såsom tidigare nämnts äro de nuvarande lönegradsvis fastställda belopp, vilkas skillnad utgör vikariatsersättningen, bestämda utan hänsyn till lönernas dyrtorsvariation. Ändring föreslås härutinnan i det att enligt det föreslagna beräkningssystemet ersättningen på visst sätt skall bestämmas med utgångspunkt från i statens löneplansförordning eller i därtill såsom bilagor fogade tabeller angivna daglöner. Beträffande de föreslagna nya grunderna för vikariatsersättningens beräkning i olika fall torde få hänvisas till 1945 års lönekommittés betänkande II (s. 118 f. och 211 f.).

För avgörandet, huruvida i ett visst fall förutsättningar för meddelande av vikariatsförordnande föreligga, böra enligt 1945 års lönekommitté de principer fortfarande vara vägledande, som kommit till uttryck i Kungl. Maj:ts cirkulär den 29 juni 1945, nr 518. Härav har lönekommittén ansett böra följa, att tjänsteman inom en reglerad befordringsgång icke erhåller förordnande att vikariera å högre tjänst inom samma befordringsgång, såvida ej uppehållandet av den högre tjänsten föranleder, att särskilda, mera kvalificerade eller ansvarskrävande göromål åläggas tjänstemannen eller fråga är om förordnande av stadigvarande natur. Lönekommittén uttalar vidare, att anställning såsom aspirant, varunder vederbörande skall tillhöra en två nummer lägre lönegrad än den, till vilken motsvarande ordinarie eller extra ordinarie tjänster äro hänförda, alltid är att betrakta som ett led i en reglerad befordringsgång. Aspirant bör därför icke kunna förordnas som vikarie å sådan extra ordinarie tjänst, för vars erhållande aspiranttiden närmast utgör en förberedelse, eller å motsvarande ordinarie tjänst. Lönekommittén uttalar vidare, att icke heller i fall, då extra tjänst är placerad i lägre lönegrad än en motsvarande eller jämförlig ordinarie eller extra ordinarie tjänst, förutsättningar kunna anses föreligga för vikariatsförordnande å sistnämnda tjänst.

De nya bestämmelserna angående gottgörelse för *overtidstjänstgöring* innebära, bland annat, att den kontanta övertidsersättningen fastställs löneklassvis och differentieras i dyrtorsthänseende, varjämte ersättningsbeloppen göras rörliga så att de förhöjas efter samma procenttal som lönen.

De föreslagna bestämmelserna angående *tjänstebostad* innebära inga mera väsentliga förändringar av saklig innebörd. I fråga om ersättningsgrunderna har gjorts det tillägget, att vid ersättningsbestämmande jämväl skall beaktas bostadens belägenhet och karaktär av tjänstebostad.

Vissa ändringar ha förordats i fråga om bestämmelserna angående *tjänste-*

dräkt. Med utgångspunkt från att frågan om de tjänstemännen åvilande kostnaderna för tjänstedräkt bör så vitt möjligt regleras så att det för varje tjänsteman blir ekonomiskt likgiltigt, om han är underkastad uniformsplikt eller icke, ha ändringar föreslagits i gällande rabattsatser. Rabatten vid första anskaffning av viss uniformspersedel föreslås skola sättas till 75 procent av myndighets självkostnadspris. Å andra sidan föreslås, att någon lägsta gräns (för närvarande 30 procent) för storleken av den rabatt, som må medgivas tjänsteman vid annan nyanskaffning av persedel, icke skall fastställas. Den högsta medgivna rabatten vid dylik nyanskaffning föreslås utan ändring skola vara 50 procent. Rabatten föreslås skola så avvägas, att den kan anses motsvara den merkostnad uniformsplikten i och för sig beräknas åsamka tjänstemännen. Härutöver föreslås bland annat, att det för närvarande inom vissa förvaltningsområden medgivna förfaringssätt, enligt vilket tjänstemännen äga att själva ombesörja persedels tillverkning och erhålla sömnadsbidrag högst motsvarande vad statsverket eljest skulle gälda, skall fastställas för allmän tillämpning.

Löne- och pensionskommitténs förslag.

Kommitténs uppgift har varit att förbereda en lönereglering för riksdagens verk i anslutning till den allmänna statliga löneregleringen. Det förslag till nytt avlöningsreglemente för riksdagens verk, som kommittén framlägger, bygger på det av 1945 års lönekommitté utarbetade förslag till statens allmänna avlöningsreglemente, vilket såsom bilaga 1 bifogats proposition nr 281 till årets riksdag. Såsom av den lämnade redogörelsen för 1947 års allmänna lönereglering framgått, är nämnda reglementsförslag för närvarande föremål för slutlig utredigering, i samband varmed jämväl vissa jämkningar i sakligt hänseende förutsatts skola ske. För att uppnå överensstämmelse mellan reglementet för riksdagens verk och det allmänna avlöningsreglementet i den lydelse, vari detta kommer att utfärdas, kunna därför vissa ändringar i det här framlagda reglementsförslaget komma att bli erforderliga. Delegerade synas böra erhålla enahanda befogenheter i avseende å reglementets utfärdande, som meddelas Kungl. Maj:t i fråga om det statliga reglementet, samt jämväl erhålla bemyndigande att i samband med utfärdandet vidtaga de ändringar i förhållande till reglementsförslaget, som sammanhånga med ovannämnda förhållanden. I detta sammanhang må jämväl beröras frågan om formen för vidtagande av framtida ändringar i reglementet för riksdagens verk. I den mån dylika ändringar föranledas av ändringar i det statliga reglementet i avseende å för de båda reglementena gemensamma och likalydande bestämmelser, torde åt delegerade kunna lämnas bemyndigande att företaga ändringarna. För ändringar i fråga om för riksdagens verk speciella bestämmelser förutsättes däremot skola krävas riksdagens beslut.

Löneplanerna.

I sitt reglementsförslag har kommittén förutsatt, att statens löneplansförordning skall äga tillämpning jämväl för riksdagens verk. Nuvarande anordning med en särskild icke dyrortsgrupperad löneplan för riksdagens verk skulle alltså bortfalla. Härav komma med hänsyn till uppbyggnaden

av den nya löneplan nr 2 att följa vissa ändringar i den relativa löneställningen för befattningshavare på nuvarande löneplan RC, jämväl beträffande de lönegrader å löneplan C respektive RC, vilka upptaga enahanda belopp. Vidare medför övergången till en gemensam icke dyrortsgrupperad löneplan vissa konsekvenser beträffande de båda högsta lönegraderna på löneplan RC, vilka upptaga andra belopp än på löneplan C. Vice riksbankschefen (RC 12) kommer att erhålla en relativ löneförbättring med ettusen kronor, medan riksbankschefen (RC 13) kommer att vidkännas en relativ försämring med motsvarande belopp.

Vid sitt övervägande av förevarande fråga har lönekommittén funnit de fördelar, som skulle följa med att statens löneplansförordning kunde utan inskränkning tillämpas jämväl för riksdagens verk, vara av avgörande betydelse. Lönekommittén vill emellertid förorda, att den nuvarande riksbankschefen tillerkännes ett mot den relativa löneförsämringen svarande personligt lönetillägg med ettusen kronor. Vidare har lönekommittén för att bibehålla nuvarande paritet i lönehänseende mellan bankokommissarie, som är ställföreträdande sektionschef, och direktörerna vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö i sitt reglementsförslag vidtagit en höjning av maximibeloppet av till förstnämnda befattningshavare utgående ställföreträdararvode från 2 000 till 2 400 kronor. Att för vice riksbankschefen införa en särskild löneklass utan motsvarighet å den statliga löneplanen nr 2 har kommittén icke ansett böra komma i fråga. Kommittén har övervägt att föreslå en mot den ovannämnda löneförbättringen svarande sänkning från 7 000 kronor till 6 000 kronor av maximibeloppet för det arvode, vilket av bankofullmäktige må tillerkännas vice riksbankschef, som ej är fullmäktig. Med hänsyn till att nämnda arvodesbelopp avvägs till överensstämmelse med de arvoden, vilka enligt § 16 mom. 5 bankoreglementet utgå till fullmäktige, har kommittén emellertid ansett sig icke vilja framlägga förslag av denna innebörd.

Av efterföljande sammanställning framgår blivande lönegradsbeteckning och lönegradsnummer för nuvarande befattningshavare å löneplan RC, varvid med beteckningen Cr förstås tjänst tillsatt medelst förordnande tills vidare och med beteckningen Cp tjänst tillsatt medelst förordnande för viss tid.

Av nuvarande löneplaner för riksdagens verk ha ordinarielöneplanerna betecknats såsom RA och RC, medan däremot löneplanerna för extra ordinarie och extra utan något motsvarande prefix betecknas såsom löneplanerna Eo och Ex. Därest, såsom föreslås, de allmänna löneplanerna nr 1 och 2 komma att oförändrade gälla för riksdagens verk, synes behov icke föreligga av en motsvarighet till nuvarande särbeteckningar. Ifrågasätts kunde att i stället för de av 1945 års lönekommitté föreslagna lönegradsbeteckningarna för civila befattningshavare Ca, Ce etc. för riksdagens verks del använda beteckningarna Ra, Re etc. Kommittén har emellertid icke funnit dylika särbeteckningar behövliga utan föreslår, att de för statsförvaltningen i övrigt föreslagna lönegradsbeteckningarna i tillämpliga delar skola gälla även för riksdagens verk.

Såsom bilaga till gällande avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän är såväl vid civilförvaltningen som vid riksdagens verk fogad en tjänsteförteckning. Detta avses inom civilförvaltningen skola frångås, bland annat med hänsyn till de ofta förekommande ändringarna i förteckningen. Lönekommittén har funnit skäl tala för att icke heller vid riksdagens verk

Verk och befattning	Nuvarande lönegrad på löneplan RC	Motsvarande lönegrad på nuvarande statliga löneplanen C	Lönegradsbeteckning och -nummer enligt förslaget
<i>Riksbanken.</i>			
Bankkamrerare och sekreterare	b	3	Cr 5
Bankkamrerare	a	4	Cr 7
Direktör vid annat avdelningskontor än i Göteborg och Malmö	1	5	Cp 9
Bankkommisarie	2	6	Cp 10
Direktör vid avdelningskontor i Göteborg och Malmö, vid pappersbruket och vid sedeltryckeriet	4	8	Cp 14
Bankdirektör	8	12	Cp 19
Vice riksbankschef	12	(16)	Cp 23
Riksbankschef	13	(17)	Cp 24
<i>Riksgäldskontoret.</i>			
Riksgäldsdirektör och chef för riksgäldskontoret	8	12	Cp 19
<i>Justitieombudsmannen, militieombudsmannen och deras expeditioner.</i>			
Byråchefer	2	6	Cr 10
Justitieombudsman och militieombudsman	9	13	Cp 20

tjänsteförteckningen skall fogas som bilaga till reglementet. Kommittén förordar, att den reviderade tjänsteförteckning, som erfordras med hänsyn till de ändrade lönegradsbeteckningarna och till övergången till med civilförvaltningen helt överensstämmande löneplaner, skall fastställas av delegerade och utfärdas separat.

Åt delegerade synes jämväl böra givas bemyndigande att vidtaga av nyssnämnda förhållanden föranledda ändringar i övergångsplanen för riksbanken.

Reglementsförslaget.

Vid utarbetandet av sitt förslag har kommittén i huvudsak följt de i 1945 års lönekommittés förslag till statens allmänna avlöningsreglemente upptagna bestämmelserna för huvudgruppen av civila tjänstemän. Hänsyn har emellertid tagits till de nu föreliggande avvikelserna mellan de för riksdagens verk och den allmänna statsförvaltningen meddelade avlöningsbestämmelserna. I det följande skall närmare ingås endast på sådana punkter i de med förslaget till statens allmänna avlöningsreglemente överensstämmande bestämmelserna, vid vilkas tillämpning för riksdagens verk särskilda synpunkter göra sig gällande eller som eljest synts böra särskilt kommenteras. I övrigt torde härvidlag få hänvisas till den av 1945 års lönekommitté anförda motiveringen. I framställningen skola vidare beröras vissa föreslagna ändringar i förhållande till vad nu gäller i de för riksdagens verk speciella bestämmelserna, vilka delvis innebära att nu föreliggande avvikelser i förhållande till de statliga reglementena bortfalla.

De frågor, som skola beröras, upplagas under de paragrafer i reglements-förslaget, med vilka de stå i sammanhang. Inom parentes angivas respektive paragrafers motsvarighet i 1945 års lönekommittés förslag till statens allmänna avlöningsreglemente (SAR).

2 §. (SAR 2 §.)

1 mom.

I det statliga reglementsförslaget ha i förevarande moment intagits vissa bestämmelser, vilka i vad avser riksbanken för närvarande återfinnas i § 29 bankoreglementet. Detta gäller dels huvudregeln för bestämmandet av antalet ordinarie tjänster och dels specialregeln om ordningen för beslut om ökning av nämnda antal i samband med att förordnandetjänsteman återgår till ordinarie tjänst i den lönegrad han före förordnandet tillhörde.

För att avvikelser från det statliga reglementet icke skall behöva ske på denna punkt och med hänsyn jämväl till fördelen av att hithörande bestämmelser koncentreras till avlöningsreglementet, vill kommittén förorda att nämnda bestämmelser överföras till reglementet.

Kommittén föreslår med anledning härav, att § 29 mom. 1 första punkten samt mom. 2 bankoreglementet skola utgå, i samband varmed nuvarande mom. 3 bör betecknas såsom mom. 2.

3 mom.

I detta moment ha sammanförts reglerna beträffande bestämmandet av aspirant- och extra tjänsters antal och lönegradsnummer.

I fråga om nuvarande innehavare av extra tjänst uppkommer härvid till en början frågan om till vilken anställningsform vederbörande skall hänföras. Vissa vägledande uttalanden ha i hithörande frågor gjorts av 1945 års lönekommitté. (Betänkande I s. 18 ff.; Betänkande II s. 14 ff.) För egentlig rekryteringspersonal skall i princip tillämpas anställning såsom aspirant. Enligt vad 1945 års lönekommitté anfört, böra vissa för närvarande såsom extra tjänstemän eller medelst arvode avlönade i samband med övergången till det nya lönesystemet rätteligen beredas extra ordinarie anställning; kommittén har ansett de olika verken böra närmare undersöka förhållandena i detta hänseende. Den nya extra anställningsformen har förutsatts skola komma till användning, när icke någon av de tre huvudanställningsformerna (anställning såsom ordinarie, extra ordinarie eller aspirant) är lämplig att begagna.

Enligt vad lönekommittén för riksdagens verk inhämtat avses frågan om en omreglering av anställningsformerna i överensstämmelse med 1945 års lönekommittés rekommendationer skola komma att beröras i ett cirkulär till statsmyndigheterna, som skall utfärdas samtidigt med de nya statliga avlöningsreglementena. Jämväl vid riksdagens verk synes de av 1945 års lönekommitté gjorda uttalandena böra vara vägledande för prövningen av frågor rörande omreglering av anställningsformerna. I den mån så prövas önskvärt för vinnande av enhetlig behandling av dylika frågor, synas delegerade för riksdagens verk böra meddela erforderliga riktlinjer för prövningen.

Aspiranttjänst skall, där ej delegerade annorlunda beslutit, åsättas lönegradsnummer av vederbörande myndighet. Myndigheten har därvid att åsätta tjänsten det lönegradsnummer, som med två enheter understiger lönegradsnumret för den ordinarie eller extra ordinarie tjänst, som normalt utgör första beföringstjänst från aspiranttjänsten. Denna normalregel är dock icke avsedd att förhindra att uppflyttning i vissa fall sker med mer än två lönegrader i samband med extraordinarieblivandet. Såsom av redogörelsen för det allmänna reglementsförslaget framgått, torde vidare nämnda normalregel komma att frångås i vissa med fastställandet av reglerade be-

fordringsgångar sammanhängande fall. I fråga om för närvarande för vissa personalkategorier vid riksbanken och riksgäldskontoret tillämpade befodringsgångar synes i stort sett någon ändring icke i och för sig vara påkallad av löneregleringen. I dylik befodringsgång ingående extra tjänst, som i samband med löneregleringen kommer att betecknas såsom aspiranttjänst, synes böra åsättas ett lönegradsnummer, som i fråga om extra tjänster i nuvarande lönegraderna 1—18 är två enheter högre och beträffande 20:e och högre lönegrader är en enhet högre än lönegradsnumret i den nuvarande extra tjänsten.

I detta sammanhang må erinras om, att beslut om införande av reglerade befodringsgångar för viss biträdes- och amanuenspersonal inom statsförvaltningen fattats av innevarande års riksdag (Statsverkspropositionen, gemensamma frågor s. 10 ff.; statsutsk. utl. nr 12; riksd. skr. nr 56). Den beslutade regleringen av anställningsförhållandena för nämnda kategorier skall äga tillämpning från och med den 1 juli 1947 och bestämmelser i ämnet äro för närvarande under utarbetande.

För riksdagens verk har befodringsgången för biträdespersonal den största aktualiteten, medan däremot amanuenspersonal endast finnes vid justitieombudsmannens expedition och vid riksdagsbiblioteket. Lönekommittén vill förorda, att anställningsförhållandena för nämnda personalkategorier vid riksdagens verk regleras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som kommer att gälla för motsvarande kategorier inom den övriga statsförvaltningen.

5 §. (SAR 5 §.)

Lönekommittén vill understryka, att vissa undantag från tillämpningen av bestämmelserna angående sättet för meddelande av vissa förordnanden (vikariatslöneförordnanden) kunna bli erforderliga vid riksbanken. Det i bestämmelserna föreskrivna kungörelseförfarandet synes nämligen icke lämpligen kunna tillämpas i fråga om sådana speciella vikariatsförordnanden, som sammanhänga med övergångsplanen för banken.

7 §. (SAR 7 §.)

Erforderliga tjänstgöringsföreskrifter för riksdagens vaktmästare i samband med ifrågasatt övergång till helårsanställning hos riksdagen från och med ingången av 1948 års riksdag förutsättas böra intagas i tjänstgöringsordningen för riksdagens ekonomibyrå.

16 §. (SAR 15 §.)

Förevarande bestämmelse har upptagits utan någon ändring. Lönekommittén vill emellertid understryka vad i samband med 1939 års lönereglering uttalades av dåvarande lönekommittén för riksdagens verk i fråga om önskvärdheten av kontakt mellan allmänna lönenämnden och lönenämnden för riksdagens verk.

Enligt kommitténs uppfattning skulle det i princip vara önskvärt, att sambandet mellan de båda nämnderna utformades sålunda, att ordföranden — eller eventuellt vice ordförande — i allmänna lönenämnden vore ordförande jämväl i lönenämnden för riksdagens verk, att de båda nämnderna hade en ledamot gemensam samt att sekreteraren toges från allmänna lönenämndens kansli. Det synes böra övervägas, att vid lämplig tidpunkt stärka kontakten mellan de båda nämnderna på sätt prövas lämpligt.

34 §. (SAR 35 §.)

Av den tidigare lämnade redogörelsen för den föreslagna allmänna löne-regleringen framgå vissa av 1945 års lönekommitté förutsatta begränsningar i rätten att erhålla vikariatsförordnanden.

Lönekommittén för riksdagens verk vill härutöver framhålla, att någon ändring i samband med löne-regleringen icke avsetts skola ske beträffande gällande inskränkningar i fråga om meddelandet av vikariatsförordnanden vid riksbanken och riksgäldskontoret.

I detta sammanhang må nämnas, att riksbankens industristyrelse i samband med framläggande av förslag i vissa andra frågor, vilka skola upp-tagas till behandling i det följande, framhållit såsom önskvärt, att cheferna för pappersbruket och sedeltryckeriet vid inträffande förfall för någon av dem skola kunna förordnas att jämte egen tjänst bestrida tjänsten som chef jämväl för den andra industrien. Utan att taga ställning till frågan om dylikt förordnande lämpligen bör meddelas, vill lönekommittén framhålla att hinder häremot icke torde möta enligt avlöningsreglementet. Erinras må om i det statliga reglements-förslaget intagna bestämmelser angående särskild ersättning till provinsialläkare eller distriktsveterinär, som vid sidan av egen tjänst på grund av förordnande bestrider motsvarande tjänst i an-gränsande distrikt. Det torde få tillkomma bankofullmäktige att, om dylikt förordnande meddelas, bestämma huruvida särskild ersättning skall utgå samt beloppet härför.

36 §. (SAR 37 §.)

Bestämmelsen angående gottgörelse för övertidstjänstgöring överensstäm-mer helt med motsvarande bestämmelse i förslaget till statens allmänna av-löningsreglemente.

I de föreslagna bestämmelserna återfinnas således bland annat icke den nuvarande förutsättningen beträffande en fastställd arbetstid, icke under-stigande 7 timmar för dag eller 42 timmar för vecka. Lönekommittén vill emellertid i detta sammanhang erinra om, att frågan om tjänstgöringstiden och i samband därmed om förutsättningarna för övertidsersättning för bank-och biträdespersonal vid riksbankens huvudkontor efter framställning från bankofullmäktige varit föremål för prövning vid 1946 års riksdags höst-session. Med hänsyn till att riksdagen så nyligen tagit ställning till nämnda frågor, har kommittén icke ansett sig kunna ingå på prövning härav. I den mån ej annat bestämmes, avses hittills gällande grunder i fråga om tjänst-göringstiden och förutsättningarna för övertidsersättning skola äga fortsatt giltighet vid riksbanken. Vad nu sagts bör gälla även vid övriga riksdagens verk.

I detta sammanhang må nämnas, att nu för riksbanken gällande bestäm-melse angående måttid vid övertidsarbete icke ansetts böra inflyta i det nya reglementet. Kommittén har emellertid förutsatt, att riksbanken även i fort-sättningen skall äga befogenhet att i förekommande fall utgiva sådan för-mån under enahanda förutsättningar, som för närvarande gälla.

38 och 39 §§. (SAR —; 42 §.)

I dessa paragrafer ha upptagits vissa arvoden, vilka i gällande reglemente återfinnas under kapitlet »Särskilda bestämmelser» samt vissa andra arvoden.

Under beteckningen *tilläggsarvoden* ha intagits de arvoden, som efter vederbörande fullmäktiges bestämmande må utgå till vice riksbankschef

respektive riksgäldsdirektör, vilka icke äro fullmäktige, ävensom vissa arvoden, vilka i det följande skola närmare beröras.

Enligt övergångsbestämmelserna till gällande avlöningsreglementen äger nuvarande direktören vid riksbankens sedeltryckeri åtnjuta ett personligt lönetillägg å 2 000 kronor till förebyggande av löneminskning i samband med tjänstens inplacering å löneplan. Till lönekommittén för riksdagens verk har av fullmäktige i riksbanken, med uttalande att fullmäktige för sin del icke hade något att erinra, överlämnats ett förslag från industristyrelsen, innebärande att av riksdagen borde utverkas bemyndigande för fullmäktige, bland annat, att tillerkänna direktörerna vid pappersbruket och sedeltryckeriet tilläggsarvoden med högst 2 000 kronor för år. I vad avsåge direktören för sedeltryckeriet skulle för åtnjutande av tilläggsarvodet förutsättas, att vederbörande ej erhöle ovannämnda personliga lönetillägg. Industristyrelsen har härvid anfört, att ifrågakvarande industrichefers avlöning finge anses vara relativt låg med hänsyn till dels den utveckling riksdagens industrier, och främst pappersbruket, undergått under de senaste åren och dels den allmänna löneutvecklingen för ingenjörsutbildad personal i ledande ställning.

Lönekommittén har för sin del funnit de anförda skälen för införande av nämnda arvoden förtjäna beaktande och har upptagit dessa bland de tilläggsarvoden, vilka må utgå efter bestämmande av vederbörande fullmäktige.

Därest den föreslagna bestämmelsen kommer att godkännas, förutsätter kommittén, att fullmäktige i riksbanken komma att utnyttja därigenom meddelat bemyndigande att utgiva nämnda arvoden och att gällande bestämmelse om personligt lönetillägg till nuvarande direktören vid sedeltryckeriet bör bortfalla.

I fråga om såsom tilläggsarvoden betecknade arvoden föreslås regler beträffande avstående vid ledigheter, motsvarande de i det statliga reglements-förslaget för avlöningsförstärkningar och befattningsarvoden förordade.

Under beteckningen *ställföreträdararvoden* ha införts arvodena till bankokommissarie, som förordnas att vara ställföreträdande sektionschef, samt till riksgäldsdirektörens ersättare. Förstnämnda arvode har, såsom redan i det föregående berörts, höjts från 2 000 kronor till 2 400 kronor till bevarande av lika löneställning med direktörerna vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö. I fråga om sistnämnda arvode innebär förslaget, att den tidigare konstruktionen med dels ett fast årsarvode och dels ett arvode vid tjänstgöring såsom riksgäldsdirektör har ersatts med ett högre årsarvode; detta har av kommittén prövats böra sättas lika med det för ställföreträdande sektionschef vid riksbanken förordade. De föreslagna reglerna beträffande ställföreträdararvodes åtnjutande överensstämman med de beträffande dylika arvoden i det statliga reglements-förslaget upptagna. Nuvarande regler beträffande ställföreträdare för justitieombudsman och militieombudsman ha oförändrade intagits i samma paragraf som övriga ställföreträdararvoden.

40 §. (SAR 44 §.)

Med hänsyn till att vid riksdagens verk felräkningspenningar numera utgå endast övergångsvis har någon bestämmelse beträffande dylika icke ansetts behöva intagas i reglementet. Kommittén förutsätter, att i den mån så anses påkallat erforderliga övergångsbestämmelser komma att meddelas av delegerade.

Till direktören vid riksbankens pappersbruk utgår för närvarande repre-

sentationsbidrag med 1 200 kronor för år. I sitt ovannämnda förslag har industristyrelsen jämväl förordat en höjning av detta bidrag till 2 000 kronor för år, med hänsyn till prisnivåns höjning sedan år 1925, då nuvarande bidragsbelopp fastställdes, och till den stegrade besöksfrekvensen vid bruket i samband med upptagandet av tillverkning av nya papperssorter. Lönekommittén har i likhet med fullmäktige icke funnit något att erinra mot den föreslagna höjningen till 2 000 kronor för år och har i reglementsförslaget upptagit representationsbidraget med nämnda belopp.

45 §. (SAR 53 §.)

Såsom framgått av den tidigare lämnade redogörelsen för gällande bestämmelser beträffande tjänstedräft föreskrives i reglementsbestämmelserna för riksdagens verk i motsats till vad som gäller för den civila statsförvaltningen icke någon maximering av det procenttal, varmed avdrag å myndighetens självkostnadspris må medgivas vid bestämmandet av ersättning för utbekomna persedlar och materialier. I fråga om bestämmelsernas tillämpning gälla av vederbörande fullmäktige beslutade enhetliga grunder för uniformspliktig personal vid riksbanken, riksgäldskontoret och riksdagens hus. Dessa innefatta, att personal, som anställts efter löneregleringens ikraftträdande, äger åtnjuta rabatt med 70 procent och tidigare anställd personal med 90 procent.

Lönekommittén har icke ansett lämpligt att rådande skiljaktighet mellan reglementsbestämmelserna bibehålles, utan föreslår, att de för den civila statsförvaltningen förordade bestämmelserna skola gälla jämväl vid riksdagens verk. Med hänsyn till den betydande löneökning, som löneregleringen innefattar, och den förbättring, som de nya tjänstedräftsbestämmelserna innebära i förhållande till de för civilförvaltningen nu gällande bestämmelserna, synes någon invändning rimligen icke kunna göras mot en övergång till för övriga civila statstjänstemän gällande bestämmelser.

Övergångsfrågor.

I samband med övergången till det nya avlöningsreglementet uppkommer behov av övergångsbestämmelser i olika hänseenden. Kommittén vill till en början erinra om vissa frågor av denna natur, vilka berörts i förslaget till den allmänna löneregleringen.

I samband med omläggningen av dyrortsgrupperingen har ansetts föreliggande behov av en garanti för tjänstemännen mot kontant löneminskning vid övergången till det nya lönesystemet. Hänsyn har härvid ansetts böra tagas till det lönebelopp, som vid tillämpning av nuvarande avlöningsbestämmelser — och bestämmelser om pensionsavdrag — skulle utgått den 1 juli 1947.

I fråga om tjänstemännens löneklassplacering vid övergången skall såsom grundregel gälla att tjänsteman, som tillhör nuvarande lönegradens andra löneklass, skall vara garanterad att bli placerad lägst i den nya lönegradens andra löneklass med motsvarande tillämpning om vederbörande tillhörde någon annan löneklass inom nuvarande lönegrad. Tjänsteman skall jämväl få medtaga tid i den gamla löneklassen.

I samband med övergången skall emellertid företagas en allmän omräkning av tjänstemännens lönetur, vilken i den mån den ger förmånligare resultat än grundregeln skall vara avgörande för vederbörandes löneklass-

placering. Beträffande de ifrågasatta principerna för omräkningen torde få hänvisas till 1945 års lönekommittés betänkande II (s. 227 ff.).

De barntillägg, som övergångsvis utgå till vissa tjänstemän, ha förutsatts skola bibehållas vid den allmänna löneregleringen.

De ovan berörda frågorna synas böra på i princip motsvarande sätt regleras i övergångsbestämmelser till 1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk. Jämväl beträffande andra övergångsfrågor i samband med löneregleringen torde väsentligen samma bestämmelser bli erforderliga för riksdagens verk som för den civila statsförvaltningen, varjämte kan uppkomma frågor av för riksdagens verk speciell karaktär.

Med utarbetande av hithörande detaljbestämmelser synes få anstå till dess motsvarande bestämmelser för civilförvaltningen föreligga. Lönekommittén för riksdagens verk vill förorda, att ifrågavarande bestämmelser skola utfärdas av delegerade för riksdagens verk. Bemyndigande härtill torde böra utverkas av riksdagen.

Slutligen må erinras om, att vid riksbanken finnas vissa till indragningsstat överförda tjänstemän, vilka komma att få kvarstå på för dem nu gällande avlöningsbestämmelser.

Hemställan.

Under återopande av vad i det föregående anförts och föreslagits får kommittén hemställa, att delegerade för riksdagens verk måtte *dels* anhålla, att riksdagens bankoutsnitt ville föreslå riksdagen

1) besluta, att statens löneplansförordning skall äga tillämpning vid riksdagens verk;

2) bemyndiga delegerade

a) att i huvudsaklig överensstämmelse med det av kommittén framlagda förslaget, men med vidtagande av de ändringar i förhållande till detta, som må varda påkallade för att i tillämpliga delar ernå likhet med statens allmänna avlöningsreglemente i den lydelse, vari detta kommer att utfärdas, utfärda avlöningsreglemente för riksdagens verk,

b) att framdeles vidtaga mot företagna ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente svarande ändringar i avlöningsreglementet för riksdagens verk,

c) att fastställa tjänsteförteckning för riksdagens verk med iakttagande av föreslagen ny lönegradsplacering för riksbankschef och vice riksbankschef,

d) att vidtaga i samband med löneregleringen erforderliga ändringar i övergångsplanen för riksbanken,

e) att med iakttagande av de huvudgrunder, som i sådant hänseende må beslutas för den civila statsförvaltningen, utfärda övergångsbestämmelser;

3) besluta, att § 29 mom. 1 första punkten samt mom. 2 bankoreglementet skola utgå samt att i samband därmed nuvarande mom. 3 skall betecknas såsom mom. 2;

dels ock meddela erforderliga tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet för riksdagens verk samt i övrigt utfärda de föreskrifter, som för reglementets tillämpning må befinnas erforderliga.

FÖRSLAG

till

1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk

1 avd. Reglementets tillämpningsområde m. m.

1 §.

1 mom. Reglementet äger tillämpning å innehavare av

a) sådan tjänst vid riksdagens verk, vilken — med hänsyn till den för tjänsten gällande anställningsformen, det förhållandet att lönen vid tjänsten skall utgå enligt viss löneplan i statens löneplansförordning ävensom de med tjänsten förenade arbetsuppgifterna och övriga på löneställningen inverkan förhållanden — i vederbörlig ordning åsatts lönegradsbeteckning och lönegradsnummer i överensstämmelse med följande sammanställning:

Anställningsform	Löneplan nr			
	1		2	
	Lönegrads-		Lönegrads-	
	beteckning	nummer	beteckning	nummer
<i>Ordinarie anställning.</i>				
Fullmakt eller konstitutorial	Ca	1—37	—	—
Förordnande för viss tid	—	—	Cp	1—24
Förordnande tills vidare	—	—	Cr	1—24
<i>Icke-ordinarie anställning.</i>				
Förordnande såsom extra ordinarie tjänsteman	Ce	1—37	—	—
Förordnande såsom aspirant	Cf	1—35	—	—
Förordnande såsom extra tjänsteman	Cg	1—37	—	—

b) annan icke-ordinarie tjänst vid riksdagens verk än ovan angivits.

Vid reglementets tillämpning skola riksdagens justitieombudsman och riksdagens militieombudsman anses såsom innehavare av ordinarie tjänst, vilken tillsättes medelst förordnande för viss tid.

2 mom. Vid tillämpning av vad i reglementet förmäles med avseende å tjänst, som är högre eller lägre än viss annan tjänst, skall, i den mån icke annat följer av särskilt stadgande i reglementet, den tjänst anses vara högst, för vilken lönen är högst. Om lönen utgår enligt löneplan nr 1 i statens löneplansförordning, skall härvid fästas avseende vid den lön som utgår å

ortsgrupp 5 och inom den högsta löneklass, som tjänstens lönegrad omfattar.

2 avd. Vissa allmänna förvaltningsbestämmelser.

2 §.

Bestämmandet av tjänsters lönegrader och antal.

1 mom. Ordinarie tjänst åsättes lönegradsbeteckning och lönegradsnummer av riksdagen.

Antalet ordinarie tjänster bestämmas av riksdagen. Om tjänsteman, vars förordnande att innehåva tjänst med lönegradsbeteckningen Cp upphört utan att efterföljas av förnyat förordnande, efter medgivande av vederbörande myndighet övergår till tjänst med lönegradsbeteckningen Ca inom den lönegrad han före förordnandet tillhörde, må dock myndigheten utan att frågan underställes riksdagen besluta om den tillfälliga ökning av antalet ordinarie tjänster, som på grund härav kan erfordras.

2 mom. De extra ordinarie befattningar, som skola finnas vid varje särskilt verk, ävensom de lönegrader, till vilka befattningarna äro att hänföra, bestämmas av vederbörande myndighet, dock att där behov uppstår av extra ordinarie befattning inom högre lönegrad än den 24:e eller såvitt angår riksbanken och riksgäldskontoret, inom högre lönegrad än den 30:e, fråga om sådan befattnings inrättande och lönegradsplacering skall underställas prövning av delegerade för riksdagens verk (*delegerade*).

3 mom. Aspiranttjänst och extra tjänst åsättes, där ej delegerade annorlunda beslutit, lönegradsbeteckning och lönegradsnummer av vederbörande myndighet. I enahanda ordning bestämmas antalet dylika tjänster.

Det åligger myndighet att åsätta aspiranttjänst det lönegradsnummer, som med två enheter understiger lönegradsnumret för den ordinarie eller extra ordinarie tjänst, som normalt utgör första beföringstjänst från aspiranttjänsten.

Extra tjänst må icke åsättas högre lönegradsnummer än som gäller för ordinarie eller extra ordinarie tjänst av motsvarande slag eller å vilken arbetsuppgifterna äro jämförliga med den extra tjänstens arbetsuppgifter. Saknas dylik motsvarighet, fastställes lönegradsnumret i enlighet med av delegerade meddelade bestämmelser.

3 §.

Konstitutorial. Antagningshandling för icke-ordinarie tjänsteman.

Tillsättning genom konstitutorial innebär, att tjänsteman kan i administrativ väg avsättas från sin tjänst på grund av fel eller försummelse i tjänsten.

För den, vilken erhåller anställning såsom extra ordinarie tjänsteman, aspirant eller extra tjänsteman, skall utfärdas antagningsbevis eller annan skriftlig antagningshandling. Avser anställningen avkortad tjänstgöringstid, skall detta angivas i antagningshandlingen.

4 §.

Vissa villkor för anställning.

Ordinarie och extra ordinarie tjänster samt aspiranttjänster kunna innehavas endast av dem, som uppnått

21 års ålder i fråga om ordinarie tjänster,
 20 års ålder i fråga om extra ordinarie tjänster samt
 17 års ålder i fråga om aspiranttjänster.

Angående företeende av läkarintyg för vinnande av anställning gäller vad särskilt stadgas.

5 §.

Sättet för meddelande av vissa förordnanden.

Därest ordinarie eller extra ordinarie tjänst kan beräknas komma att uppehållas på förordnande under en tid av minst sex månader i en följd eller särskilt förordnande att bestrida göromål, som eljest tillhöra dylik tjänst, kan beräknas bliva av sådan varaktighet, skall, där ej riksdagen annorlunda beslutit, förordnandet, i förekommande fall efter kungörande till ansökning, meddelas i den ordning, som är stadgad för tillsättande av den tjänst, förordnandet avser eller göromålen tillhöra.

Har, utan att förordnande meddelats på sätt i första stycket sagts, ordinarie eller extra ordinarie tjänst uppehållits på förordnande under en tid av fem månader i en följd och kan det beräknas, att tiden för tjänstens uppehållande på förordnande kommer att ytterligare omfatta mer än de båda närmast följande månaderna, skall, där ej riksdagen annorlunda beslutit, förordnande å tjänsten räknat från och med sjunde månadens ingång meddelas i den ordning, som i första stycket angivits.

6 §.

Bestämmandet av tjänstemans stationeringsort. Orternas fördelning å olika ortsgrupper.

Vederbörande myndighet bestämmer vilken ort, som är att anse såsom tjänstemans stationeringsort. Härvid skola i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 6 § statens allmänna avlöningsreglemente.

Beträffande fördelningen av stationeringsorter å olika ortsgrupper skall gälla vad härutinnan av Kungl. Maj:t fastställes för statsförvaltningen i övrigt.

7 §.

Tjänstgöringsföreskrifter.

Tjänsteman är underkastad de tjänstgöringsföreskrifter, som meddelas i för vederbörande verk gällande reglementen, instruktioner, stadgar eller andra författningar.

Tjänstgöringstidens längd och fördelning bestämmes av vederbörande myndighet. Där arbetets behöriga gång kräver tjänstgöring jämväl å sönd eller helgdag, skall tjänsteman, om icke på grund av särskilda skäl annorlunda bestämts, beredas frihet från tjänstgöring minst varannan sådan dag.

Tjänsteman är, om han därtill förordnas, pliktig att uppehålla högre tjänst vid det verk han tillhör.

Angående tjänstemans ställning vid arbetskonflikter gäller vad därom må vara stadgat beträffande tjänstemän vid statsförvaltningen i övrigt.

8 §.

Skyldigheter i fråga om tjänstebostad.

1 mom. Därest åt tjänsteman anvisas tjänstebostad, som — förutom att den överensstämmer med vad i gällande hälsovårdsstadga föreskrives —

står i överensstämmelse med av vederbörande myndighet meddelade bestämmelser, är han, i den mån ej annat följer av vad nedan sägs, skyldig att mottaga densamma och ställa sig till efterrättelse de föreskrifter angående bostadens begagnande samt vård och underhåll, som i denna paragraf eller i vederbörlig ordning eljest meddelas.

2 mom. Skyldighet för tjänsteman att mottaga av staten ägd eller disponerad tjänstebostad, för vilken ersättning skall utgå, föreligger endast, om bostadens upplåtande är påkallat ur tjänstesynpunkt. Tjänsteman, som är skyldig mottaga honom anvisad tjänstebostad är ock skyldig att bebo densamma.

3 mom. Det åligger innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo att i den omfattning, som kan finnas lämplig, mot skälig gottgörelse upplåta utrymme i bostaden för tjänstemannens vikarie eller efterträdare.

4 mom. Beträffande avträdande av tjänstebostad skall gälla, att bostadsinnehavaren eller, om han avlidit, hans dödsbo skall, såvida annat icke avtalats, avträda bostaden å fardag, som infaller näst efter tre månader från det uppsägning skett eller dödsfallet timat. Avflyttning skall dock, om icke annorlunda överenskommes, ske:

a) därest bostadsinnehavaren befordras eller i annan ordning förflyttas och ny tjänstebostad anvisas honom, inom skälig tid därefter, men då sådan bostad ej anvisas honom, å den fardag, som inträffar näst efter tre månader från det han erhöll kännedom om beslutet rörande befordringen eller förflyttningen,

b) därest bostadsinnehavaren avgår ur tjänst med pension, å närmaste fardag efter avgången samt

c) därest han av annan anledning avgår ur tjänst eller entledigas, vid den löpande månadens utgång.

5 mom. I fråga om tjänstebostads begagnande gälla, utöver vad ovan under 2—4 mom. stadgats, de särskilda föreskrifter, som härutinnan meddelas av vederbörande myndighet.

6 mom. Beträffande tjänstebostads vård och underhåll skall gälla vad vederbörande myndighet bestämmer.

9 §.

Skyldighet i fråga om tjänstedrätt eller tjänstetecken m. m.

I fråga om tjänstemans skyldighet att bära eller innehava tjänstedrätt, tjänstetecken samt övrig för tjänsten erforderlig utrustning skall gälla vad vederbörande myndighet därutinnan bestämmer.

10 §.

Tjänstemans skyldighet att underkasta sig läkarundersökning.

Tjänsteman är skyldig att underkasta sig läkarundersökning enligt vad därom särskilt stadgas.

11 §.

Förening av tjänst med annan tjänst eller med uppdrag.

1 mom. Utan särskilt tillstånd men under iakttagande av vad i andra stycket stadgas må med ordinarie eller extra ordinarie tjänst förenas annan

statlig tjänst av följande slag, nämligen ordinarie tjänst, som tillsättes medelst förordnande tills vidare och icke är förenad med pensionsrätt, högre aspiranttjänst och högre extra tjänst samt med ordinarie tjänst högre extra ordinarie statlig tjänst.

Såsom förutsättning för sådan tjänsteförening, som ovan sagts, gäller, att tjänstemannen frånträder utövningen av den tjänst, som först är nämnd. Utan att så sker, må dock med extra ordinarie tjänst förenas högre aspiranttjänst eller högre extra tjänst, så framt anställningen i båda tjänsterna avser avkortad tjänstgöringstid och den sammanlagda tjänstgöringstiden icke överstiger den för jämförlig ordinarie tjänsteman bestämda.

Utan särskild tillstånd och utan iakttagande av vad i andra stycket stadgas må med extra ordinarie tjänst förenas annan extra ordinarie statlig tjänst och annan statlig aspiranttjänst eller extra tjänst än ovan angivits, så framt anställningen i båda tjänsterna avser avkortad tjänstgöringstid och den sammanlagda tjänstgöringstiden icke överstiger den för jämförlig ordinarie tjänsteman bestämda.

2 mom. Utöver vad som följer av föreskrifterna i 1 mom. skall beträffande rätt att med aspiranttjänst eller extra tjänst förena annan tjänst vad där i tredje stycket stadgats om rätt att förena extra ordinarie tjänst med annan tjänst äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Efter särskild tillstånd må med ordinarie eller extra ordinarie tjänst förenas beställning å reservstat eller avgångsstat vid försvaret eller sådan beställning å arméns eller marinens övergångsstat, vars innehavare icke är underkastad full tjänstgöringsskyldighet. Sådant tillstånd meddelas av delegerade.

Utöver vad i 1 mom. samt här ovan stadgats må ordinarie eller extra ordinarie tjänst icke förenas med annan ordinarie eller extra ordinarie statlig tjänst eller med jämförlig kommunal befattning så framt ej delegerade, i fråga om ordinarie tjänst med stöd av riksdagens beslut, för visst fall anorlunda beslutit.

4 mom. För förening i andra fall än i 1—3 mom. sagts av ordinarie eller extra ordinarie tjänst med annan tjänstebefattning eller därmed jämförligt uppdrag fordras tillstånd av vederbörande myndighet. Sådant tillstånd erfordras dock icke, där myndigheten tillsatt tjänstebefattningen eller meddelat uppdraget.

5 mom. Utan tillstånd av vederbörande myndighet må ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman ej åtaga sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk, bolag, förening eller inrättning, som har till ändamål att driva rörelse inom industri, handel, transport-, bank- eller försäkringsväsen eller annan näringsgren eller vars verksamhet eljest har huvudsakligen ekonomiskt syfte. Sådant tillstånd erfordras dock icke, där myndigheten meddelat uppdraget och ej heller i fråga om uppdrag såsom ledamot i styrelsen för postsparbanken eller banken för internationell betalningsutjämning.

Justitieombudsman och militieombudsman må ej under sin ämbetslid utöva tjänst, uppdrag eller befattning, som enligt vad därom är föreskrivet icke må förenas med justitieråds- eller regeringsrådsämbete.

6 mom. Tillstånd, varom i denna paragraf är fråga, må beviljas endast för såvitt befattningen eller uppdraget prövas icke inverka hinderligt för utövandet av den tjänst, varmed förening skulle ske. Tillstånd bör, där så lämpligen kan ske, avse viss tid.

7 mom. Föranleder befattning eller uppdrag, att tjänsteman tillfälligtvis icke kan bestrida sin tjänst, skall han göra framställning om ledighet i erforderlig omfattning.

8 mom. I fråga om förbud för tjänsteman vid visst verk eller för innehavare av viss tjänst att åtaga sig uppdrag eller utöva verksamhet, som lämpligen ej bör förenas med hans tjänst, äger vederbörande myndighet utfärda erforderliga föreskrifter.

12 §.

Förflyttningsskyldighet.

Ordinarie tjänsteman är, så framt ej annat följer av vad nedan sägs, pliktig att låta förflytta sig till annan stationeringsort eller annan ordinarie tjänst vid det verk han tillhör liksom ock, därest delegerade på framställning av vederbörande myndighet så pröva lämpligt, till ordinarie tjänst vid annat riksdagens verk. Tjänsteman är vidare pliktig att, där så av organisatoriska skäl finnes påkallat, efter beslut av riksdagen låta förflytta sig till verk vid den civila statsförvaltningen.

Vad här ovan stadgas äger icke tillämpning i fråga om innehavare av tjänst, som tillsatts medelst förordnande för viss tid eller tills vidare.

13 §.

Avgångsskyldighet m. m. Entledigande.

1 mom. Angående ordinarie tjänstemans skyldighet att avgå från tjänsten stadgas i gällande bestämmelser om tjänstepension.

2 mom. Där ej annat särskilt avtalats eller följer av anställningens tidsbegränsning, skall entledigande av extra ordinarie tjänsteman av annan anledning än tjänstefel, då entledigandet icke företages på tjänstemannens egen ansökning, ske efter skriftlig uppsägning senast tre månader före anställningens upphörande.

Ansökning av extra ordinarie tjänsteman om entledigande skall, där annat ej särskilt avtalats eller bestämts för särskilda grupper eller fall, göras senast en månad före den dag, från och med vilken entledigande begäres.

Angående entledigande i samband med pensionering gäller vad därom särskilt stadgas.

14 §.

Delegerade för riksdagens verk.

Delegerade för riksdagens verk utgöras av två av fullmäktige i riksbanken och två av fullmäktige i riksgäldskontoret, vilka vederbörande fullmäktige inom sig utse för ett år åt gången, samt ordföranden i styrelsen för riksdagsbiblioteket.

Gäller fråga, som enligt reglementet skall av delegerade avgöras, tjänsteman vid justitieombudsmansexpeditionen eller militieombudsmansexpeditionen, skall vederbörande ombudsman beredas tillfälle att deltaga i ärendets avgörande.

Instruktion för delegerade utfärdas av bankoutskottet.

15 §.

Besvär över delegerades beslut.

Den, som icke åtnöjes med delegerades beslut, äger däri hos bankoutskottet söka ändring genom besvär.

Missnöje med beslut skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos delegerade inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden erhållit del av beslutet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till delegerade, vilka hava att så snart ske kan överlämna besvären jämte eget utlåtande till bankoutskottet.

16 §.

Lönenämnd.

För beredning av ärenden, vilka angå tillämpningen av detta reglemente jämte därtill hörande tilläggsbestämmelser, skall finnas en *lönenämnd*.

Denna nämnd, i vilken löntagar-, förvaltnings- och de allmänna intressena böra representerade, skall bestå av sju ledamöter, vilka jämte lika antal suppleanter för dem tillsättas av bankoutskottet varje gång för en tid av tre år. Bland de sålunda tillsatta förordnar bankoutskottet ordförande och vice ordförande.

Instruktion för nämnden utfärdas av bankoutskottet.

3 avd. Avlöningsbestämmelser för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän, aspiranter samt extra tjänstemän.

1 kap. Allmänna bestämmelser.

17 §.

1 mom. Tjänsteman, som avses i denna avdelning, äger på grund av sin anställning rätt till avlöningsförmåner enligt vad som stadgas i detta reglemente och de särskilda bestämmelser, vilka meddelas på grund av föreskrift i reglementet eller eljest utfärdas av delegerade, ävensom pensionsrätt i den utsträckning särskilt stadgas.

Beträffande aspirant eller extra tjänsteman skall för tid, varunder arbete vid vederbörande verk icke kan beredas honom och varunder han ej åtnjuter semester, i avlöningshänseende så anses, som om han under denna tid icke innehaft anställning i nämnda egenskap.

2 mom. Tjänsteman med lön enligt löneplan nr 1 och tillhörande lönegrad med något av numren 1—22, må för utförande av visst arbete kunna, efter därom träffad överenskommelse, i stället för å tjänsten eljest utgående kontanta avlöningsförmåner uppbara ersättning efter ackord eller beting, där så prövas lämpligt för tillgodoseende av statens intressen.

3 mom. Utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest medgivits enligt beslut av riksdagen, må tjänsteman icke för tjänstgöring vid vederbörande verk åtnjuta ersättning eller förmån, så framt ej för uppdrag eller arbete, vilket kan anses falla utom tjänstemannens vanliga tjänstutövning, anvisats särskilda medel och den myndighet, varunder tjänstemannen lyder finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

4 mom. Är tjänsteman berättigad att av statsmedel uppbära tjänstepension eller årligt understöd, beror på prövning av delegerade, om och i vad mån av sådan anledning avdrag å lönen skall ske. Reservpension eller där emot svarande engångsbelopp skall dock icke föranleda sådant avdrag, såvitt ej annat särskilt stadgas i detta reglemente.

På beslut av delegerade skall ock bero, om och i vad mån avdrag å lönen skall ske för tjänsteman, som innehar beställning å reservstat vid försvaret.

5 mom. Tjänsteman är skyldig underkasta sig minskning i eller upphörande av extra inkomster, vilka kunna medfölja tjänsten eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

6 mom. Tjänsteman är vidare pliktig att underkasta sig minskning i, upphörande av eller eljest ändrade bestämmelser rörande de förmåner eller ersättningar m. m., om vilka förmåles i nedan angivna delar av reglementet:

2 mom. här ovan angående ersättning efter ackord eller beting,

20—23 §§ angående placering samt uppflyttning i löneklass och lönerum,

32 § 2 mom. 3 punkten angående tjänstledighet för militärtjänstgöring, då krigsavlöningsreglementet icke är å tjänstemannen tillämpligt,

36 § angående gottgörelse för övertidstjänstgöring,

38 § angående tilläggsarvoden,

39 § angående ställföreträdararvoden m. m.,

40 § angående vissa särskilda ersättningar m. m.,

7 kap. angående tjänstebostad m. m.,

8 kap. angående tjänstedräkt m. m. samt

9 kap. angående sjukvård.

2 kap. Lönens bestämmande.

Tjänstemans lönegrad. Lönegradernas konstruktion.

18 §.

1 mom. Tjänsteman tillhör, under iakttagande i förekommande fall av vad i 2 och 3 mom. sägs, samma lönegrad, som gäller för den tjänst han innehar.

2 mom. Förflyttas tjänsteman på grund av föreskrift i 12 § utan eget förvållande till lägre tjänst, skall han i avlöningshänseende behandlas som om han fortfarande innehaft tjänst i samma lönegrad som den högre tjänsten.

3 mom. Har förordnande att med full tjänstgöring uppehålla ordinarie eller extra ordinarie tjänst eller bestrida göromål, som eljest tillhöra sådan tjänst, på grund av föreskrift i 5 § meddelats i den ordning, som där angivits, skall i denna avdelning avsedd tjänsteman, som erhållit förordnandet, i avlöningshänseende behandlas som om han under förordnandetiden innehaft tjänst i samma lönegrad som den tjänst, förordnandet avser eller göromålen tillhöra.

Under förordnande, som här avses, säges tjänsteman uppbära *vikariatslön*.

19 §.

1 mom. Lönegraderna med beteckningarna Ca, Ce och Cg omfatta envar fyra löneklasser.

Lägsta löneklassen har samma nummer som lönegraden. Övriga tre löneklasser hava, i tur och ordning, därefter närmast följande tre nummer. Högsta löneklassen i varje lönegrad omfattar fyra lönerum.

2 mom. Lönegraderna med beteckningarna Cf, Cp och Cr omfatta envar en löneklass, vilken har samma nummer som lönegraden.

Tjänstemans placering samt uppflyttning i löneklass och lönerum.

20 §.

Tjänsteman skall vid tillträde av tjänst, vars lönegrad omfattar flera löneklasser, placeras i löneklass och, i förekommande fall, i lönerum samt uppflyttas i löneklass eller lönerum i enlighet med bestämmelserna i 21 och 22 §§, allt under förbehåll att annat ej följer av beslut eller bestämmelser, som meddelats med stöd av 23 §.

Där tjänsteman på grund av föreskrift i 12 § utan eget förvållande förflyttats till lägre tjänst gälla bestämmelserna i 18 § 2 mom. Att lön i vissa fall kan utgå enligt högre löneklass än den, vari tjänstemannen placeras, framgår av 24 §.

21 §.

1 mom. Har tjänstemannen under de närmast före tjänstetillträdet förflyttats tre åren icke vid något tillfälle innehaft anställning hos staten eller annan anställning, vid vilken avlöning utgått enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, skall han placeras i lönegradens lägsta löneklass.

2 mom. Efter att tjänsteman tillhört den löneklass, i vilken han placerats jämligt 1 mom., under tre år eller den längre tid som följer av bestämmelserna här nedan, skall han från och med ingången av närmast följande kalenderkvartal uppflyttas till närmast högre löneklass. Enligt samma grunder skall tjänstemannen uppflyttas till de ytterligare högre löneklasser, som lönegraden omfattar, samt, sedan han uppnått lönegradens högsta löneklass, till andra, tredje och fjärde lönerummen inom sistnämnda löneklass.

För bedömandet om och i vad mån förlängning av den i första stycket angivna tiden av tre år skall ske, skall till en början med de undantag, som nedan angivas, sammanräknas det antal dagar, varunder tjänstemannen under nämnda treårsperiod

a) åtnjutit tjänstledighet med skyldighet att vidkännas A- eller B-avdrag för sjukdom, tvångsvis anordnad läkarundersökning eller svag hälsas vårdande,

b) åtnjutit tjänstledighet med skyldighet att vidkännas C-avdrag av annan anledning än för offentligt uppdrag eller värnpliktstjänstgöring eller

c) varit avstängd från tjänstgöring, hållits häktad för brott, undergått frihetsstraff eller av polismyndighet kvarhållits såsom misstänkt för brott eller ock avhållit sig från tjänstgöring utan aft hava erhållit ledighet eller kunna styrka giltigt förfall.

Vid sammanräkningen skall ej medtagas det antal dagar, varunder tjänsteman, som är anställd med heltidstjänstgöring, åtnjutit tjänstledighet, som under a) eller b) sagts, under allenast högst hälften av den dagliga tjänstgöringstiden. Ej heller skall medtagas det ytterligare antal dagar, varunder tjänsteman åtnjutit tjänstledighet, som under a) sagts, eller med skyldighet att vidkännas C-avdrag varit tjänstledig för fullgörande av uppdrag inom sådan personalsammanslutning, som avser att tillvarataga tjänstemännens intressen i tjänsten eller främja deras yrkesutbildning, i vidare mån än det sammanlagda antalet överstiger 600 dagar. Vidare skall vid sammanräkningen ej medtagas det antal dagar, varunder tjänsteman obefogat varit av-

stängd från tjänstgöring eller hållits häktad för brott, för vilket han sedermera blivit frikänd, och ej heller det antal dagar, varunder tjänstemannen av polismyndighet kvarhållits såsom misstänkt för brott, därest han antingen icke blivit häktad eller efter häktning blivit frikänd.

Har enligt beslut av vederbörande myndighet tjänsteman, som är anställd med heltidstjänstgöring, medgivits nedsättning med högst hälften av tjänstgöringstiden och har för viss hel kalendermånad meddelats föreskrift om den återstående tjänstgöringens fullgörande allenast å vissa dagar i nämnda månad, behandlas vid sammanräkningen dag eller dagar, som till följd av nedsättningen varit tjänstefria och som omedelbart föregåtts av tjänstgöringsdag, under vilken tjänstledighet åtnjutits eller tjänstgöringshinder förelegat, som om därunder åtnjutits tjänstledighet eller förelegat tjänstgöringshinder av samma slag som under tjänstgöringsdagen. Utöver vad härav följer skola till följd av nedsättningen tjänstefria dagar icke medtagas vid sammanräkningen.

Överstiger det sammanräknade dagantalet icke 120, skall förlängning icke ske. Om åter det sammanräknade dagantalet överstiger 120, skall den i första stycket angivna tiden av tre år förlängas med så lång tid som, utöver i förekommande fall sådana dagar, vilka om de infallit under treårsperioden skolat medtagas vid sammanräkningen, inrymmer ett mot antalet överskjutande dagar svarande dagantal.

Angående uppskov med uppflyttning stadgas i 3 mom.

3 mom. Den i 2 mom. angivna tiden för uppflyttning må förlängas, därest uppskov med uppflyttning prövas böra äga rum på grund av mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid tjänstemannen tillhört den lägre löneklassen. Härvid må dock hänsyn tagas till viss i tjänsten begången förseelse, för vilken tjänstemannen särskilt bestraffats, endast då förseelsen kan sägas karakterisera arten av tjänstgöringen i dess helhet.

Beslut om uppskov må icke fattas, utan att tjänstemannen erhållit tillfälle att förklara sig.

Uppskov skall avse viss tid, minst ett halvt och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

Har tjänsteman först efter viss tids uppskov blivit uppflyttad till högre löneklass eller lönerum, skall han för uppflyttning till än högre löneklass eller lönerum anses hava tillhört förstnämnda löneklass eller lönerum jämväl under den tid uppskovet varat, såvida icke hans fortsatta tjänstgöring anses böra till annat föranleda.

22 §.

1 mom. Har tjänstemannen under de närmast före tjänstetillträdet förflutna tre åren eller någon del av dem innehaft anställning hos staten eller sådan annan anställning, vid vilken avlöning utgått enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, skall han, om i nästföljande stycke avsett fall föreligger, inom vederbörande lönegrad placeras i löneklass och, i förekommande fall, i lönerum i enlighet med avdelning 1 eller 2 av den *placeringstabell* och de därtill hörande anvisningarna, vilken såsom bilaga A fogats till statens allmänna avlöningsreglemente. I övriga fall skall han placeras i lönegradens lägsta löneklass.

Placering enligt tabellen skall, i den utsträckning som framgår av den samma och av vad nedan sägs, ske då den nya tjänstens lönegrad omfattar

flera löneklasser å löneplan nr 1 samt tjänstemannen inom de närmast före tjänstetillträdet förflutna tre åren eller tidigare i anställning av sådant slag, som i första stycket angivits, innehåft tjänst, vars lönegrad omfattar flera löneklasser å löneplan nr 1, eller åtnjutit avlöning enligt kollektivavtal.

I fråga om tabellens tillämpning iakttages

dels att, om enligt tabellen olika placeringar vid tjänstetillträdet kunna förekomma, den placering skall tillämpas, som är för tjänstemannen mest förmånlig,

dels att med anställning, i vilken åtnjutits avlöning enligt kollektivavtal, likställes anställning, i vilken avlöningen bestämts på samma sätt som avlöning enligt sådant avtal, ehuru bestämmelserna icke inlagits i kollektivavtal, eller ock anpassats efter grunderna i visst sådant avtal för arbete av liknande slag,

dels ock att anställning icke må tagas i betraktande, därest den innehafts före en sammanhängande tid av tre år, varunder tjänstemannen icke vid något tillfälle innehåft anställning hos staten eller sådan annan anställning, vid vilken avlöning utgått enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

2 mom. Tjänsteman, som avses i 1 mom., skall uppflyttas i löneklass eller lönerum enligt bestämmelserna i 21 § 2 och 3 mom. med följande avvikelser:

a) Vad i 21 § 2 mom. första stycket sägs om löneklass, i vilken tjänsteman placerats jämligt 21 § 1 mom., skall i stället avse den löneklass eller det lönerum, vari han placerats jämligt 1 mom. här ovan.

b) Har placeringen skett i enlighet med avdelning 1 av placeringstabellen, skall uppflyttning från den löneklass eller det lönerum vari tjänstemannen vid tjänstetillträdet placerats, om sådan uppflyttning ifrågakommer, ske vid den närmast efter tjänstetillträdet eller, i förekommande fall, vid tjänstetillträdet infallande tidpunkt, då han vid fortsatt innehav av den tidigare tjänsten skulle hava vunnit uppflyttning. Vad sålunda stadgats skall dock icke gälla, om tjänstemannens slutplacering i den tidigare tjänsten, bestämd enligt punkten 2 i anvisningarna till placeringstabellen, utgjort högsta löneklassens fjärde lönerum. Om avbrott föreligger mellan anställningarna i den tidigare och den nya tjänsten, skall avbrottstiden behandlas på sätt anges under nyssnämnda punkt.

c) Har placeringen skett i enlighet med avdelning 2, underavdelning a, placeringstabellen skall, om anställning med avlöning enligt kollektivavtal eller vad därmed är att likställa innehafts under kortare tid än 12 år samt den nya tjänstens jämförelsetal enligt de till placeringstabellen hörande anvisningarna understiger 15, den tid, efter vilken uppflyttning första gången i den nya tjänsten eljest må ske, minskas med det antal dagar, varmed den tidigare anställningens längd överskjuter den kortaste tid, som enligt placeringstabellen kan grunda den av tjänstemannen vunna placeringen.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning om den nya tjänstens jämförelsetal uppgår till eller överstiger 15, så framt den tidigare anställningen innehafts under kortare tid än 15 år.

23 §.

Delegerade äga, om och i den mån så med hänsyn till särskilda omständigheter prövas skäligt, meddela beslut eller utfärda bestämmelser, varigenom i visst särskilt fall eller under vissa särskilda förutsättningar tjänsteman erhåller rätt att tillhöra högre löneklass eller lönerum inom lönegra-

den än som följer av bestämmelserna i 21 och 22 §§ eller att inom kortare tid än som föreskrives i dessa bestämmelser uppflyttas till viss löneklass eller visst lönerum.

Bestämmelser om den löneklass, enligt vilken lön skall utgå, samt om lönens storlek m. m.

24 §.

1 mom. Tjänsteman, som innehar tjänst vars lönegrad omfattar flera löneklasser, åtnjuter med i 2 mom. angivna undantag lön enligt den löneklass, i vilken han placerats eller till vilken han uppflyttats jämlikt bestämmelserna i 20—23 §§.

2 mom. Är fråga om bibehållande vid tjänsten av tjänsteman, som tillhör lönegradens högsta löneklass, äga delegerade, där tjänstemannen är särskilt kvalificerad för tjänsten och hans bibehållande vid densamma anses påkallat av statens intresse, tilldela honom lön enligt än högre löneklass, där sådan finnes i löneplanen upptagen, dock högst två löneklasser över den högsta för lönegraden gällande.

Förflyttas tjänsteman på grund av föreskrift i 12 § till följd av sitt förhållande i tjänsten till lägre tjänst, skall han, därest han vid förflyttningen tillhörde högre löneklass än den högsta för den lägre tjänstens lönegrad gällande, åtnjuta lön enligt nämnda högre löneklass.

3 mom. Tjänsteman, som innehar tjänst vars lönegrad omfattar endast en löneklass, åtnjuter lön enligt nämnda löneklass.

25 §.

Lönerna för varje löneklass framgå av statens löneplansförordning.

Inom löneklass å löneplan nr 1 bestämmes tjänstemans lön efter den ortsgrupp, till vilken hans stationeringsort blivit hänförd.

För tjänsteman, som är anställd för tjänstgöring med avkortad tjänstgöringstid, skall lönen minskas med så stor del, som svarar mot avkortningen.

Vid tillämpning av vad i nästföregående stycke sagts skall iakttagas, att månadslön, som efter minskning slutar på öretal, skall jämkas till närmaste krontal eller, om den slutar på 50 öre, till närmast högre krontal samt att beträffande daglön skola tillämpas bestämmelserna i 4 § 4 mom. statens löneplansförordning.

26 §.

1 mom. För tid, då tjänsteman icke utövar sin tjänst, skall han, i den mån ej annat beslutes med stöd av särskild i reglementet meddelad bestämmelse eller delegerade finna skäl att för visst fall annorlunda bestämma, åtnjuta oavkortad lön eller lön minskad med A-avdrag, B-avdrag eller C-avdrag eller avstå hela lönen i enlighet med bestämmelser, som meddelas i 2—6 mom. här nedan eller där angivas. Där tjänsteman för handläggning av visst ärende eller viss grupp av ärenden inom verket eller eljest för fullgörande av särskilt åliggande i tjänsten erhållit befrielse helt eller delvis från övriga honom åliggande tjänstegöromål, skall nämnda befrielse vara utan inverkan på hans rätt att åtnjuta lön.

I fråga om ovan omförmälda löneavdrag skall följande gälla.

A-avdragen för dag framgå av statens löneplansförfordning för varje löneklass samt, i fråga om löneklass tillhörande löneplan nr 1, varje ortsgrupp. För tjänsteman skall tillämpas det A-avdrag för dag, som gäller för den löneklass och, i förekommande fall, för den ortsgrupp, efter vilken han åtnjuter lön. För tjänsteman, för vilken lönen minskats jämlikt bestämmelserna i 25 § tredje och fjärde styckena, skall likväl tillämpas ett i förhållande därtill minskat A-avdrag för dag. Detta bestämmes med tillämpning av föreskrifterna i 4 § 4 mom. statens löneplansförfordning.

Såsom B-avdrag för dag skall för tjänsteman tillämpas ett belopp, som är dubbelt så stort som det för honom tillämpliga A-avdraget.

Såsom C-avdrag för dag skall för tjänsteman tillämpas ett belopp, som är lika stort som den för honom gällande daglönen, i förekommande fall bestämd under iakttagande av föreskrifterna i 25 § tredje och fjärde styckena.

Tillika skall iakttagas,

dels att då förhållande, som skall medföra A-avdrag, B-avdrag eller C-avdrag, allenast föreligger under del av dag, därunder skall tillämpas det avdragsbelopp, som belöper på denna del av dagen,

dels ock att då förhållande, som skolat medföra C-avdrag, föreligger under hel kalendermånad, tjänstemannen i stället för att vidkännas sådant löneavdrag med visst belopp för dag räknat skall avstå hela lönen för denna månad.

2 mom. I fråga om tjänstemans rätt att åtnjuta semester eller, i visst fall, semesterersättning gälla bestämmelserna i 27—31 §§. Att tjänsteman under tiden för semester icke utövar sin tjänst, skall vara utan inverkan på hans rätt att för nämnda tid uppbära lön för densamma, där icke annat följer av vad i 6 mom. här nedan sägs.

3 mom. Angående det sätt, varpå med tjänstemans lön skall förhållas vid tjänstledighet eller tjänstgöringshinder av visst slag eller om tjänstemannen avhåller sig från tjänstgöring, stadgas i 32 och 33 §§.

4 mom. För tid, då tjänsteman frånträder utövningen av sin tjänst på grund av förordnande att uppehålla annan tjänst, som är lika hög som eller högre än hans egen tjänst, skall han i fråga om rätt att åtnjuta lön behandlas som om han under förordnandetiden tjänstgjort i sin tjänst och denna, om den uppehållna tjänsten är inrättad vid annat verk, vore inrättad vid detta verk.

Bestämmelserna i första stycket avse icke fall, där tjänstemannen under förordnandetiden erhåller vikariatslön, varom i 18 § 3 mom. förmåles.

5 mom. Att aspirant eller extra tjänsteman icke i sådan egenskap äger åtnjuta lön för tid, varunder arbete vid vederbörande verk icke kan beredas honom och varunder han ej åtnjuter semester, framgår av vad i 17 § 1 mom. andra stycket stadgats.

6 mom. För tid, då tjänsteman, på sätt i 11 § anges, frånträder utövningen av viss av honom innehavd tjänst, äger han icke åtnjuta lön för denna tjänst.

7 mom. I den mån ej annat följer av bestämmelserna i denna paragraf eller andra i reglementet meddelade bestämmelser utgår lön från och med den dag tjänsten enligt utnämnings- eller annan tillsättningshandling tillträdes till och med den dag, då tjänsten frånträdes.

3 kap. Semester.

27 §.

1 mom. Ordinarie och extra ordinarie tjänstemän, aspiranter samt extra tjänstemän äga rätt att erhålla semester i enlighet med bestämmelserna i 28—30 §§. Till aspiranter och extra tjänstemän kan utgå semesterersättning enligt bestämmelserna i 31 §.

Har någon under tiden 1 juli—31 december visst kalenderår innehaft anställning hos staten eller sådan annan anställning, vid vilken avlöning utgår enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, men innefattas hela nämnda tid i sådan tid, varunder han åtnjutit semester eller tjänstledighet av sådant slag, som avses i 32 § under punkt 6 b) eller c), 12 eller 13, varit förhindrad att tjänstgöra av anledning, som enligt 33 § skall medföra C-avdrag å lönen, eller avhållit sig från tjänstgöring utan att hava erhållit ledighet eller kunna styrka giltigt förfall, må han icke, med mindre vederbörande myndighet finner skäl därtill lämna medgivande, i fortsättningen erhålla semester utan att efter sistnämnda dag hava å minst 90 dagar tjänstgjort i anställning, som nyss nämnts, eller fullgjort uppdrag för statens räkning.

2 mom. Kassörer och andra tjänstemän, som hava sig anförtrodd kassavård, äro pliktiga att begagna sig av semester, då sådant föreskrives av vederbörande myndighet.

28 §.

1 mom. Semestertidens längd bestämmes, i den mån ej annat följer av stadgandena i 2—4 mom. här nedan, med utgångspunkt från de i 29 § angivna årssemestrarna enligt följande grunder:

a) För kalenderår, då allenast en årssemester är för tjänstemannen tillämplig, är semestertidens längd lika med årssemestern, så framt tjänstemannen innehar tjänst eller tjänster hela kalenderåret. I annat fall skall den utgöra så stor del av årssemestern, som svarar mot förhållandet mellan tiden för tjänstinnehavet och helt år. Uppkommer i sistnämnda fall brutet dagantal, skall avrundning ske till närmast högre hela dagantal.

b) För kalenderår, då olika årssemestrar äro för tjänstemannen tillämpliga endast till följd av att han under hela året eller under hela den därunder infallande kortare tiden för tjänstinnehavet samtidigt innehar olika tjänster, skall semestertidens längd med utgångspunkt från den längre av årssemestrarna bestämmas på sätt under a) här ovan angivits.

c) För kalenderår, då eljest olika årssemestrar äro för tjänstemannen tillämpliga, bestämmes semestertidens längd på följande sätt. Först beräknas det dagantal, som belöper på varje period, under vilken ett och samma förhållande råder i fråga om för tjänstemannen tillämplig årssemester. Beräkningen sker med tillämpning av de under a) och b) här ovan meddelade bestämmelserna angående semestertid på sådant sätt, som om tjänstinnehavet under kalenderåret endast omfattat den period, varom fråga är. Avrundning företages likväl icke härvid. Därefter sammanläggas de på nämnda sätt beräknade dagantalen, varjämte, om summan uppvisar brutet dagantal, avrundning sker till närmast högre hela dagantal. Det på sådant sätt beräknade dagantalet utgör tjänstemannens semestertid för kalenderåret i fråga.

Vid tillämpning av ovan meddelade bestämmelser skall hänsyn allenast tagas till av tjänstemannen innehavd eller å förordnande med vikariatslön uppehållen tjänst, som avses i denna avdelning av reglementet och varmed är förenad rätt till semester.

2 *mom.* För kalenderår, efter vars ingång övergång till i denna avdelning avsedd tjänst skett från i avdelningen icke avsedd anställning hos staten eller sådan annan anställning, vid vilken avlöning utgår enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, skall semestertidens längd beräknas med tillämpning av de i 1 *mom.* här ovan meddelade bestämmelserna. I den mån tjänstemannen icke före övergången åtnjutit hela den semester, som enligt de för den tidigare anställningen gällande bestämmelserna tillkommer honom under det kalenderår, då övergången sker, eller därefter, skall dock sålunda återstående semestertid tilläggas den tid, som beräknats enligt 1 *mom.* Tjänstemannen må likväl icke i följd härav i något fall erhålla längre semester för kalenderåret än om berörda övergång skett vid kalenderårets ingång.

3 *mom.* För kalenderår, före vars utgång tjänstemannen avgår med rätt att komma i åtnjutande av ålderspension eller förordnandepension, skall semestertidens längd, med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i 1 *mom.* här ovan, bestämmas på sådant sätt, som om tjänstemannen intill kalenderårets utgång kvarstått i tjänst, som han frånträdde vid avgången.

4 *mom.* I den mån tjänsteman erhållit semesterersättning enligt bestämmelserna i 31 § skall den anställningstid, på vilken denna ersättning är grundad, icke medtagas vid beräkning av semestertidens längd enligt bestämmelserna i 1 *mom.* Ej heller skall vad i 2 *mom.* föreskrives om tilläggande av viss återstående semestertid gälla, i den mån i stället för semester utgått semesterersättning.

29 §.

1 *mom.* Årssemestern skall omfatta, för aspiranter och extra tjänstemän med mindre än 36 anställningsmånader 20 dagar samt för andra tjänstemän det antal dagar, som framgår av följande sammanställning:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år
Tjänstemän tillhörande lönegraderna Ca, Ce, Cf och Cg 1—14	20 dagar	30 dagar
Tjänstemän tillhörande lönegraderna Ca, Ce, Cf och Cg 15—26	25 »	35 »
Tjänstemän tillhörande övriga löne- grader	35 »	45 »

Vad angår aspirant eller extra tjänsteman skall såsom anställningsmånad anses kalendermånad, under vilken han å minst 16 dagar utfört arbete i anställning hos staten eller i sådan annan anställning, vid vilken avlöning utgått enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser. Med tid, under vilken arbete utförts, skall härvid likställas annan tid, för vilken avlöning

till någon del utgått. Där ej vederbörande myndighet annorlunda förordnar, skall dock såsom anställningsmånad icke tagas i betraktande kalendermånad, vilken infaller före tid av 36 kalendermånader i följd, under vilken tjänstemannen icke utfört arbete eller åtnjutit avlöning i sådan anställning, som nyss sagts.

30 §.

1 mom. Tjänsteman äger erhålla honom tillkommande semester å tid, som provas lämplig med hänsyn till göromålens behöriga gång, under det kalenderår, vartill semestern hänför sig, eller, om detta på grund av tjänstgöringsförhållandena icke kunnat ske, under tiden 1 januari—31 maj näst-påföljande år.

Tjänsteman, som är stationerad å ort inom riket, där kallortstillägg utgår, må dock av vederbörande myndighet kunna medgivas att i följd åtnjuta icke blott semester för löpande år utan jämväl återstående semester för nästföregående år.

2 mom. Då tjänsteman åtnjutit någon del av honom tillkommande semester, skall för beräkning av den semestertid, som må återstå, i förekommande fall iakttas,

a) om semester åtnjutits å del av dag, vilken i övrigt varit tjänstefri till följd av sådan nedsättning av tjänstgöringstiden, som medför C-avdrag å lönen och ej är föranledd av offentligt uppdrag eller värnplikstjänstgöring: att för berörda ändamål skall så anses, som om semestern omfattat hela nämnda dag, samt

b) om semester såväl före som efter dag eller dagar, som äro tjänstefria, åtnjutits under hel dag eller å sådan del av dag, som nyss angivits: att för berörda ändamål skall så anses, som om semestern omfattat jämväl den eller de mellanliggande dagarna, i den mån ej annat följer av beslut meddelat av vederbörande myndighet.

31 §.

Därest aspirant eller extra tjänsteman avgår ur statens tjänst eller avlider innan han åtnjutit semester, vartill han vid avgången var berättigad enligt bestämmelserna i 27—30 §§, äger tjänstemannen eller, om han avlidit, hans dödsbo erhålla semesterersättning.

För beräklandet av nämnda ersättning skall bestämmas den tidpunkt, vid vilken tjänstemannen skulle hava avslutat den för honom för tid före avgången tillkommande semestern, om han kvarstått i tjänsten och omedelbart påbörjat nämnda semester. I det fall, då tjänstemannen närmast före avgången hade sådan nedsättning av tjänstgöringstiden, som medför C-avdrag å lönen och ej föranletts av offentligt uppdrag eller värnplikstjänstgöring, skall härvid, såframt ej annat provas skäligen, tillika så anses, som om tjänstemannen i fortsättningen haft sådan nedsättning på samma sätt som närmast före avgången. Semesterersättningen skall motsvara den lön, i förekommande fall minskad med C-avdrag, som tjänstemannen, såvitt vid tidpunkten för avgången kan bedömas, skulle under angivna förutsättningar erhållit för tiden från och med dagen näst efter den, då avgången skett, intill nyssberörda tidpunkt.

4 kap. Tjänstledighet och tjänstgöringshinder m. m.

32 §.

1 mom. I fråga om det sätt, varpå med lönen skall förhållas för tid, under vilken tjänstledighet åtnjutes, hänföres tjänsteman till någon av följande tre grupper:

Grupp 1. Aspiranter och extra tjänstemän med mindre än 6 anställningsmånader.

Grupp 2. Aspiranter och extra tjänstemän med 6 men ej 36 anställningsmånader.

Grupp 3. Aspiranter och extra tjänstemän med 36 anställningsmånader eller mera ävensom extra ordinarie och ordinarie tjänstemän.

Med anställningsmånad förstås sådan kalendermånad, som i 29 § 1 mom. andra stycket sägs.

2 mom. Så framt icke annat följer av vad i 3 mom. här nedan sägs eller beslutes i den ordning, som i 26 § 1 mom. angives, skall vid tjänstledighet

tjänsteman tillhörande grupp 1 vidkännas C-avdrag samt *tjänsteman tillhörande grupp 2 eller 3*, enligt vad i det följande angives, åtnjuta oavkortad lön eller vidkännas A-, B- eller C-avdrag eller uppbära lön enligt av delegerade meddelade bestämmelser.

Orsak till tjänstledighet	Grupp 2	Grupp 3
1. <i>Offentligt uppdrag.</i>		
a) Uppdrag såsom ledamot av riksdagen eller kyrkomötet eller att vara riksdagens revisor.	C-avdrag.	B-avdrag.
b) Uppdrag, där ersättning ej utgår eller utgår allenast med visst belopp för sammanträdes- eller förrettningsdag och tjänstemannen icke medgivits rätt till gottgörelse för de avlöningsförmåner han under ledigheten avstått, i den mån ej fråga är om uppdrag som avses under a).	C-avdrag.	A-avdrag.
c) Annat offentligt uppdrag än under a) och b) avses.	C-avdrag.	C-avdrag.
2. <i>Militärtjänstgöring, då krigsavlöningsreglementet är å tjänstemannen tillämpligt.</i>	Enligt av delegerade meddelade bestämmelser.	
3. <i>Militärtjänstgöring, då krigsavlöningsreglementet icke är å tjänstemannen tillämpligt.</i>		
a) Värnpliktsjänstgöring, som fullgöres under det år, under vilket den värnpliktige fyller tjugutre år, eller därefter.	C-avdrag.	B-avdrag.
b) Frivillig befordrings- eller repetitionskurs eller med sådan kurs jämställd annan kurs eller övning, vilken erfordras för vinnande eller bibehållande av viss tjänstegrad såsom värnpliktigt befäl.	C-avdrag.	B-avdrag högst 32 dagar av ett och samma kalenderår. C-avdrag i övrigt.
c) Tjänstgöring, vilken åligger anställningshavare i reserven, beställningshavare å reservstat eller	C-avdrag.	B-avdrag.

Orsak till tjänstledighet	Grupp 2	Grupp 3
<p>å övergångsstat samt officer i väg- och vattenbyggnadskåren. Kaptens-, fanjunkar- eller flagg- underofficerskurs för anställningshavare i reserven.</p> <p>d) Hemvärnsövning eller hemvärnskurs.</p> <p>e) Driftvärnskurs.</p> <p>f) Annan militärtjänstgöring än under a) — e) avses.</p> <p>4. <i>Arbete av synnerlig vikt för folkförsörjningen eller av därmed jämförligt allmänt intresse.</i></p> <p>5. <i>Iakttagelser, studier eller arbete av betydelse för verket.</i></p> <p>6. <i>Sjukdom m. m.</i></p> <p>a) Sjukdom eller förlust av arbetsförmågan, föranledd av i tjänsten inträffad händelse, som enligt allmän lag är att hänföra till olycksfall i arbete, eller av våld eller misshandel, för vilket tjänstemannen blivit utsatt på grund av tjänsten.</p> <p>I tjänsten ådragen yrkessjukdom, varom förmåles i gällande lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar.</p> <p>I tjänsten ådragen smittsam sjukdom, som enligt bestämmelserna i gällande epidemilag skall anmälas till vederbörande myndighet.</p> <p>Under tjänstgöring å utländsk ort ådragen svårare sjukdom, som där uppträder epidemiskt men ej alls</p>	<p><i>C-avdrag.</i></p> <p><i>C-avdrag.</i></p> <p><i>C-avdrag.</i></p> <p>Enligt av delegerade meddelade bestämmelser.</p> <p><i>C-avdrag.</i></p> <p><i>Oavkortad lön</i> under högst 180 dagars ledighet av en och samma tjänstledighetsorsak. <i>B-avdrag</i> i övrigt, så framt ej vederbörande myndighet på grund av särskilda förhållanden finner anledning medgiva, att A-avdrag skall tillämpas eller att avdrag icke skall äga rum.</p>	<p><i>B-avdrag</i> högst 14 dagar av ett och samma kalenderår. <i>C-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>Oavkortad lön</i> högst 14 dagar av ett och samma kalenderår. <i>C-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>C-avdrag.</i></p> <p><i>Oavkortad lön</i>, därest vederbörande myndighet så förordnar med hänsyn till att iakttagelserna, studierna eller arbetet prövas på ett påtagligt sätt kunna tjäna verkets intressen. I andra fall: <i>B-avdrag</i> sammanlagt högst 120 dagar av den tid, under vilken tjänstemannen innehar tjänst inom en och samma lönegrad. Nämda dagantal skall dock minskas med det antal dagar, då tjänsteman under samma tid vidkänts B-avdrag av anledning, som i punkten 9 b) sägs. <i>C-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>Oavkortad lön.</i></p>

Orsak till tjänstledighet	Grupp 2	Grupp 3
<p>eller allenast i sällsynta fall förekommer inom Sverige.</p> <p>Med tjänsten skall likställas annan statlig anställning, uppdrag för statens räkning ävensom sådan icke-statlig anställning, vid vilken avlöning utgår enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.</p> <p>b) Sjukdom i andra fall än under a) avses eller tvångsvis anordnad läkarundersökning.</p>	<p><i>B-avdrag</i> högst 180 dagar av ett och samma kalenderår eller, vid sjukdom som fortgår över årsskifte, högst 180 dagar i en följd.</p> <p><i>C-avdrag</i> i övrigt.</p>	<p><i>Oavkortad lön</i> under högst följande antal dagar av ett och samma kalenderår, nämligen för tjänsteman, som senast under löpande kalenderåret uppnått eller uppnår 40 års ålder, 55 dagar minskat med det antal semesterdagar, som tjänstemannen vid tillämpning av bestämmelserna i 28 § och 29 § 1 mom. åtnjuter eller skolat åtnjuta;</p> <p>för annan tjänsteman 45 dagar minskat med det antal semesterdagar, som tjänstemannen vid tillämpning av bestämmelserna i 28 § och 29 § 1 mom. åtnjuter eller skolat åtnjuta.</p> <p><i>A-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>B-avdrag.</i></p>
<p>c) Svag hälsas vårdande, då behovet av ledighet härför är behörligen styrkt.</p> <p>7. <i>Havandeskap eller barnsöörd.</i></p>	<p><i>C-avdrag.</i></p> <p><i>B-avdrag</i> högst 120 dagar, dock ej för tid efter 120:e dagen från förlossningen.</p> <p><i>C-avdrag</i> i övrigt.</p>	<p><i>A-avdrag</i> högst 120 dagar, dock ej för tid efter 120:e dagen från förlossningen.</p> <p><i>C-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>Oavkortad lön.</i></p>
<p>8. <i>Tjänstgöringsförbud till förekommande av smittas spridning.</i></p>	<p><i>Oavkortad lön</i> högst 180 dagar.</p> <p><i>B-avdrag</i> i övrigt, så framt ej vederbörande myndighet på grund av särskilda förhållanden finner anledning medgiva, att <i>A-avdrag</i> skall tillämpas eller att <i>avdrag</i> icke skall äga rum.</p> <p><i>C-avdrag.</i></p>	<p><i>C-avdrag</i> i övrigt.</p> <p><i>Oavkortad lön.</i></p>
<p>9. <i>Utbildning, iakttagelser, studier m. m. i vissa andra fall än i punkten 5 avses.</i></p> <p>a) <i>Utbildningskurs vid verket eller, beträffande tjänsteman vid riksbanken eller riksgäldskontoret, studier i utlandet, vilka av vederbörande fullmäktige prövas erforderliga för den fackliga utbildningen.</i></p>	<p><i>C-avdrag.</i></p>	<p><i>Oavkortad lön.</i></p>

Orsak till tjänstledighet	Grupp 2	Grupp 3
b) Iakttagelser, studier eller arbete av betydelse för tjänstemannens kompetens för viss uppgift eller befattning inom verket.	<i>C-avdrag.</i>	<i>B-avdrag</i> sammanlagt högst 120 dagar av den tid, under vilken tjänstemannen innehar tjänst inom en och samma lönegrad. Nämnade dagantal skall dock minskas med det antal dagar, då tjänsteman under samma tid vidkänts <i>B-avdrag</i> av anledning, som i punkten 5 avses. <i>C-avdrag</i> i övrigt.
10. Flyttning, för vilken ersättning för flyttningskostnad utgår av statsmedel.	<i>C-avdrag.</i>	<i>Oavkortad lön</i> högst 3 dagar. <i>C-avdrag</i> i övrigt.
11. Uppdrag inom sådan personalsammanslutning, som avser att tillvarata tjänstemännens intressen i tjänsten eller främja deras yrkesutbildning.	<i>B-avdrag</i> högst 15 dagar av ett och samma kalenderår. <i>C-avdrag</i> i övrigt.	<i>B-avdrag</i> högst 15 dagar av ett och samma kalenderår. <i>C-avdrag</i> i övrigt.
12. Enskild angelägenhet av vikt.	<i>C-avdrag.</i>	<i>B-avdrag</i> högst 15 dagar av ett och samma kalenderår. <i>C-avdrag</i> i övrigt.
13. Annan orsak än under 1—12 avses.	<i>C-avdrag.</i>	<i>C-avdrag.</i>

3 mom. I stället för vad i 2 mom. här ovan sagts om att tjänsteman under tjänstledighet, som avses i punkt 6 b) nämnda moment, skall äga åtnjuta oavkortad lön, skall tillämpas lön minskad med *A-avdrag*, där tjänstemannen, ehuru han eljest skolat äga rätt till semester, på grund av föreskriften i 27 § 1 mom. andra stycket icke må åtnjuta sådan förmån.

33 §.

1 mom. Tjänsteman, som är avstängd från tjänstgöring, hålles häktad för brott eller undergår frihetsstraff, skall under tiden vidkännas *C-avdrag*, så framt ej vederbörande myndighet prövar skäligen att låta honom uppbära någon del av lönen.

Finnes avstängningsåtgärd hava varit obefogad eller blir för brott häktad frikänd, skall vad av tjänstemannens lön innehållits till honom utbetalas.

Vad i första stycket stadgats i fråga om tjänsteman, vilken hålles häktad för brott, skall gälla jämväl beträffande den, som av polismyndighet kvarhålls såsom misstänkt för brott; dock att, där häktningsåtgärd ej vidtages eller tjänstemannen efter häktning frikännes, han skall äga åtnjuta oavkortad lön under tiden för kvarhållandet.

I fråga om avlöning till tjänsteman, som avstängts från tjänstgöring på grund av vägran att underkasta sig tvångsvis anordnad läkarundersökning, är särskilt stadgat.

2 mom. Avhåller sig tjänsteman från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit ledighet eller kunna styrka giltigt förfall, skall han för den tiden vidkännas *C-avdrag*.

5 kap. Vikariatsersättning och övertidsersättning m. m.

34 §.

1 mom. För tid, varunder i denna avdelning avsedd tjänsteman på grund av förordnande helt eller delvis uppehåller högre ordinarie eller extra ordinarie tjänst, äger han åtnjuta vikariatsersättning med visst belopp för dag räknat i enlighet med bestämmelserna i 2—4 mom. här nedan. Vad i denna paragraf sägs om förordnande att uppehålla viss tjänst, skall äga tillämpning jämväl i fråga om särskilt förordnande att bestrida göromål, vilka eljest tillhöra sådan tjänst.

Åtnjuter tjänsteman i fall, varom i 24 § 2 mom. andra stycket förmåles, lön enligt en löneklass, som är högre än den högsta, vilken gäller för den innehavda tjänstens lönegrad, skall så anses, som om denna tjänst tillhörde den lönegrad, vars nummer med tre enheter understiger numret på den löneklass, efter vilken lönen utgår.

Vad i detta moment stadgas, gäller icke för det fall, att tjänstemannen i anledning av förordnandet åtnjuter vikariatslön enligt 18 § 3 mom.

2 mom. I den mån ej annat följer av vad här nedan eller i 3 mom. stadgas skall angående vikariatsersättningens belopp i de fall, som här nedan angivas, gälla följande.

Då lönen vid såväl den innehavda som den uppehållna tjänsten utgår enligt löneplan nr 1, utgör vikariatsersättningen,

a) om lägsta löneklassen inom den uppehållna tjänstens lönegrad är lägre än eller lika med eller ligger närmast över den löneklass, vari tjänstemannen är placerad: ett belopp motsvarande skillnaden mellan daglönerna för sistnämnda löneklass och för den närmast högre löneklassen; samt

b) i annat fall: ett belopp motsvarande *dels* skillnaden mellan daglönerna för den löneklass, vari tjänstemannen är placerad, och för den två nummer högre löneklassen, *dels ock* därutöver, i förekommande fall, halva skillnaden mellan daglönerna för sistnämnda löneklass och för lägsta löneklassen inom den uppehållna tjänstens lönegrad.

Då lönen vid såväl den innehavda som den uppehållna tjänsten utgår enligt löneplan nr 2, bestämmes vikariatsersättningen på sätt i andra stycket sagts, varvid vad där förmålts om lägsta löneklassen inom den uppehållna tjänstens lönegrad skall hava avseende å den löneklass, som sistnämnda tjänsts lönegrad omfattar.

Då lönen utgår enligt löneplan nr 1 vid den innehavda tjänsten men enligt löneplan nr 2 vid den uppehållna tjänsten, utgör vikariatsersättningen,

a) om daglönen för den löneklass, som den uppehållna tjänstens lönegrad omfattar, icke överstiger daglönen för den löneklass på löneplan nr 1, som är två nummer högre än den löneklass, vari tjänstemannen är placerad: ett belopp motsvarande skillnaden mellan daglönerna för förstnämnda och sistnämnda löneklasser; samt

b) i annat fall: ett belopp motsvarande *dels* skillnaden mellan daglönerna för den löneklass, vari tjänstemannen är placerad, och för den två nummer högre löneklassen på löneplan nr 1, *dels ock* därutöver halva skillnaden mellan daglönerna för sistnämnda löneklass och för den löneklass, som den uppehållna tjänstens lönegrad omfattar.

Vad här ovan sagts om den löneklass, vari tjänstemannen är placerad, skall för tjänsteman, som på grund av bestämmelsen i 24 § 2 mom. andra stycket åtnjuter lön enligt högre löneklass än den, vari han är placerad, i stället avse nämnda högre löneklass. Slutligen skall vad ovan sagts om

den löneklass på löneplan nr 2, som den uppehållna tjänstens lönegrad omfattar, om denna löneklass har högre ordningsnummer än 20 i stället avse löneklassen med sistnämnda ordningsnummer.

Med daglön avses, då lönen vid båda tjänsterna utgår enligt löneplan nr 1, det belopp som gäller för den ortsgrupp, efter vilken tjänstemannens lön utgår. I annat fall avses, såvitt fråga är om daglön enligt löneplan nr 1, det för ortsgrupp 5 gällande beloppet. Då tjänstemannen åtnjuter daglön, som minskats i enlighet med bestämmelserna i 25 § tredje och fjärde styckena, skall vikariatsersättningen det oaktat beräknas på grundval av den utan minskning gällande daglönen.

Beräknad vikariatsersättning, som icke slutar å helt femtal ören jämkas till närmaste femtal.

3 mom. För tjänsteman, som med mindre än full tjänstgöring uppehåller annan tjänst, skall vikariatsersättningen minskas i förhållande till ned-sättningen av tjänstgöringstiden på den högre tjänsten.

4 mom. Då innehavare av tjänst, vid vilken lön utgår enligt viss löneplan, i annat fall än som avses i 2 mom. fjärde stycket på grund av förordnande uppehåller högre tjänst, vid vilken lönen utgår enligt annan löneplan, bestämmes vikariatsersättningen av vederbörande myndighet.

35 §.

Fullgör tjänsteman, som är anställd med avkortad tjänstgöringstid, på grund av förordnande tjänstgöring å sådan del av dag eller i förekommande fall hel dag, under vilken han med hänsyn till den för honom gällande anställningen eljest icke skolat tjänstgöra, äger han för tjänstgöringen åtnjuta särskild ersättning. Denna ersättning skall, där fråga är om tjänstgöring under hel dag, vara lika stor som daglönen och, där fråga är om tjänstgöring allenast under viss del av dag, utgöras av den därpå belöpande delen av daglönen. Med daglön förstås härvid det belopp, som skulle hava utgjort tjänstemannens daglön, om han varit anställd för full tjänstgöring.

Vad i första stycket sagts skall gälla jämväl i fall, där den ifrågavarande tjänstgöringen fullgöres på grund av förordnande att uppehålla annan tjänst, som är lika hög som eller högre än tjänstemannens egen tjänst, så framt icke vikariatslön utgår.

36 §.

1 mom. Där innehavare av tjänst, som har någon av lönegradsbeteckningarna Ca, Ce och Cg samt högst lönegradsnumret 22 eller som har lönegradsbeteckningen Cf och högst lönegradsnumret 20, undantagsvis måste anlitas för övertidstjänstgöring, må tjänstemannen, så framt han icke på grund av förordnande uppehåller högre tjänst än nu angivits och fullgör övertidstjänstgöringen i denna tjänst, kunna för sagda tjänstgöring erhålla gottgörelse i enlighet med bestämmelserna här nedan samt de närmare föreskrifter, som meddelas av vederbörande myndighet. Såsom förutsättning härför skall dock, där ej särskilda skäl till annat föranleda, gälla, att tjänsten avser arbete av sådant slag, att behovet och varaktigheten av övertidstjänstgöring kan kontrolleras, och att tjänstemannen icke utövar mera självständigt befäl.

Med övertidstjänstgöring förstås tjänstgöring, vilken överskjuter den, som av vederbörande myndighet fastställts såsom normal för den tjänst eller det slag av tjänstgöring, varom fråga är, eller, vad angår tjänsteman,

som anstälts med avkortad tjänstgöring, sådan tjänstgöring som överskjuter den, som beräknas hava åvilat tjänstemannen, om han varit anställd med full tjänstgöring. Såsom övertidstjänstgöring anses likväl icke tjänstgöring, vars fullgörande icke påkallats eller godkänts av vederbörande myndighet.

Med avseende å övertidstjänstgöring skiljes, för det ändamål som av 2 och 3 mom. här nedan framgår, mellan arbete å kvalificerad övertid och arbete å enkel övertid. Med arbete å kvalificerad övertid förstås arbete å natt, varmed här avses tiden mellan klockan 22 och 6, å sön- eller helgdag, påskafton, midsommarafton eller julafton eller å tid, som infaller mellan klockan 18 och 22 å dag före sön- eller helgdag. Med arbete å enkel övertid förstås arbete å övertid i annat fall än nu sagts.

Vid beräkning av gottgörelse för sådan tjänstgöring, som fullgjorts på övertid men eljest enligt meddelade arbetstidsbestämmelser skulle beräknats motsvara viss kortare tjänstgöring, skall den tid, varunder sagda övertidstjänstgöring fullgjorts, på motsvarande sätt minskas.

2 mom. Gottgörelse för övertidstjänstgöring skall, i den mån så kan ske, utgå i form av ledighet från annan tjänstgöring (kompensationsledighet). Tiden för sådan ledighet skall motsvara en och en halv gånger den tid, varunder övertidstjänstgöringen fullgjorts. Kompensationsledighet för arbete, som utförts å kvalificerad övertid, skall likväl, om den beredes å annan tid än sådan, varunder övertidstjänstgöring betraktas som arbete å kvalificerad övertid, omfatta dubbelt så lång tid som den, varunder övertidstjänstgöringen fullgjorts.

3 mom. I den mån gottgörelse för fullgjord övertidstjänstgöring icke kan i enlighet med vad i 2 mom. sagts beredas genom ledighet, äger tjänstemannen för densamma åtnjuta överlidsersättning med visst belopp för timme räknat. Denna ersättning är olika stor, alltefter det fråga är om ersättning för arbete å enkel övertid eller för arbete å kvalificerad övertid.

Övertidsersättningen för timme vid arbete å enkel övertid och vid arbete å kvalificerad övertid framgår av statens löneplansförordning för varje löneklass och ortsgrupp. För tjänsteman skall tillämpas den övertidsersättning, som gäller för den löneklass och ortsgrupp, efter vilken han åtnjuter lön. För övertidsarbete, som utförts å högre tjänst, vilken tjänstemannen uppehållit på grund av förordnande utan att därunder äga uppbära vikariatslön, skall dock övertidsersättningen utgå med belopp, som gäller för löneklassen närmast över den, efter vilken tjänstemannen åtnjuter lön, eller för den högre löneklass, som utgör lägsta löneklassen inom den uppehållna tjänstens lönegrad.

4 mom. Har anspråk på gottgörelse för övertidstjänstgöring icke anmälts till vederbörande myndighet inom ett år efter utgången av den månad, varunder tjänstgöringen fullgjorts, må gottgörelse icke utgå, med mindre myndigheten sådant medgiver.

6 kap. Lönetillägg, tilläggsarvoden och särskilda ersättningar.

37 §.

Kallortstillägg.

1 mom. Till tjänsteman, som är stationerad å ort inom rikets nordliga delar, där vistelsen på grund av klimatiska förhållanden och levnadsbetingelserna i övrigt kan anses medföra avsevärda olägenheter i fysiologiskt

hänseende, utgår, i den mån ej annat följer av vad nedan stadgas, kallortstillägg med nedanstående, för olika kallortsklasser bestämda belopp för år räknat, nämligen

för kallortsklass	I	96 kronor
»	»	II 156 »
»	»	III 240 »
»	»	IV 360 »
»	»	V 540 »
»	»	VI 720 »

För tjänsteman, som är anställd med avkortad tjänstgöringstid skall tillämpas ett i förhållande till nämnda avkortning minskat kallortstillägg.

2 mom. I fråga om de orter, där kallortstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning å de olika kallortsklasserna skall tillämpas, vad härutinnan gäller för tjänstemän vid statsförvaltningen i övrigt.

3 mom. Tjänsteman, till vilken kallortstillägg utgår, äger uppbära tillägget jämväl för tid, varunder han ej utövar tjänsten, så framt han under denna tid äger åtnjuta lön. För tid, då han å lönen vidkännes C-avdrag, skall han likväl avstå tillägget.

38 §.

Tilläggsarvoden.

1 mom. Efter bestämmande av vederbörande fullmäktige må tilläggsarvode utgå till vice riksbankschef, som ej är fullmäktig, med högst 7 000 kronor, till riksgäldsdirektör, som ej är fullmäktig, med högst 4 000 kronor samt till direktörerna vid riksbankens pappersbruk och sedeltryckeri med högst 2 000 kronor, allt för år räknat.

2 mom. Tjänsteman, till vilken utgår tilläggsarvode, äger uppbära detta jämväl för tid, varunder han ej utövar tjänsten, såframt han under denna tid äger åtnjuta lön å tjänsten och sådant fall ej föreligger, som avses i 26 § 4 mom. För tid, då han å lönen vidkännes löneavdrag, skall likväl tilläggsarvode minskas med en fjärdedel eller hälften eller helt avstås, allt efter det löneavdraget utgöres av A-avdrag, B-avdrag eller C-avdrag.

39 §.

Ställföreträdararvoden m. m.

1 mom. Bankokommissarie, som förordnas att vara ställföreträdande sektionchef, må av fullmäktige i riksbanken tillerkännas ställföreträdararvode med högst 2 400 kronor för år.

2 mom. Till tjänsteman, som förordnas att vara riksgäldsdirektörens ersättare, må efter bestämmande av fullmäktige i riksgäldskontoret utgå ställföreträdararvode med högst 2 400 kronor för år.

Därest till ersättare förordnas fullmäktig, äger denne åtnjuta ersättning med belopp, som fastställles av fullmäktige.

Hava fullmäktige vid förfall för riksgäldsdirektörens ersättare förordnat annan att fullgöra riksgäldsdirektören åvilande göromål (tillfällig ersättare), äga fullmäktige bestämma den särskilda ersättning, som i anledning härav provas böra utgå till den förordnade.

3 mom. Tjänsteman, till vilken ställföreträdararvode utgår, äger uppbära detta jämväl för tid, varunder han ej utövar sin tjänst såframt han under

denna tid äger åtnjuta lön. För tid, varunder han å lönen vidkännes C-avdrag, skall han likväl avstå arvodet. Erhåller tjänstemannen förordnande att med vikariatslön uppehålla den tjänst, som ställföreträderskapet avser, skall han för den tid förordnandet gäller avstå ställföreträdararvodet.

4 mom. Till ställföreträdare för justitieombudsman eller militieombudsman utgår under den tid han utövar ombudsmansämbetet arvode till samma belopp som den lön, som är bestämd för ombudsmannen.

Vid resa för ämbetets utövning åtnjuter ställföreträdaren resekostnads- och traktamentsersättning enligt samma grunder, som gälla för ombudsmannen.

Är ställföreträdaren icke bosatt i Stockholm eller någon av dess förorter, äger han dessutom uppbära:

a) för resan från boningsorten till Stockholm samt för återresa resekostnads- och traktamentsersättning enligt vad nyss sagts, samt

b) under ämbetsutövning i Stockholm tjänstgöringstraktamente enligt de grunder, som äro eller må bliva gällande för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen i motsvarande löneställning, dock att traktamente för tiden till och med sjätte månadens utgång må uppbäras med högst hälften av beloppet.

På delegerade ankommer att meddela de närmare bestämmelser, vilka må erfordras beträffande frågor som avses i detta moment.

40 §.

Vissa särskilda ersättningar m. m.

1 mom. Angående *ersättning vid resa* inom riket för förrättning i statens ärenden, skall tillämpas vad därom är stadgat i allmänna resereglementet och i särskilda av delegerade meddelade föreskrifter.

För tjänsteresa utom riket utgår ersättning enligt grunder, som fastställas av vederbörande myndighet.

2 mom. Tjänsteman, som vid semesters inträde tjänstgör å annan ort än stationeringsorten eller som vid semesters upphörande skall tjänstgöra å sådan annan ort, äger åtnjuta *resekostnadsersättning* för av honom vid semesterns inträde eller upphörande företagen resa mellan tjänstgörings- och stationeringsorterna. Företager tjänstemannen resa mellan tjänstgöringsorten och annan ort än stationeringsorten, må han åtnjuta ersättning för dylik resa, dock allenast i den mån för densamma beräknad resekostnad till beloppet överstiger beräknad resekostnad för resa mellan sist avsedda ort och stationeringsorten, och med iakttagande tillika att han icke må utbekomma större belopp än som vid tillämpning av stadgandet i första punkten kunna utgå. Angående grunderna för resekostnadsersättnings beräknande i här avsedda fall skall gälla vad därom förordnats för den civila statsförvaltningen i övrigt.

Därest tjänsteman, som tilldelats semester under viss tid, efter semesterns inträde men före utgången av nämnda tid återkallas till tjänstgöring, beror på prövning av vederbörande myndighet, i vad mån ersättning av statsmedel må utgå för av tjänstemannen företagen resa, som står i samband med semesterns avbrytande.

3 mom. Under tjänstgöring å annan ort inom riket än stationeringsorten äger tjänsteman åtnjuta *tjänstgöringstraktamente* enligt de särskilda bestämmelser, som gälla för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen i

öfrigt, dock icke i något fall till högre belopp än den för tjänstemannen enligt allmänna resereglementet bestämda trakamentsersättningen. Tjänsteman utan fast stationeringsort må av vederbörande myndighet tilldelas tjänstgöringstraktamente under högst 90 dagar efter förändring av tjänstgöringsort.

4 mom. Tjänsteman må åtnjuta *ersättning för flyttningskostnad* i enlighet med de bestämmelser, som gälla för tjänstemän vid statsförvaltningen i öfrigt.

5 mom. Direktören vid riksbankens pappersbruk äger uppbära *representationsbidrag* med högst 2 000 kronor för år räknat, enligt grunder som bestämmas av fullmäktige i riksbanken.

6 mom. *Gratifikation* eller *belöning* må kunna tilldelas tjänsteman, därest medel för sådant ändamål finnas anvisade.

7 kap. Tjänstebostad m. m.

41 §.

1 mom. Därest åt tjänsteman anvisas tjänstebostad, som han är skyldig mottaga, i av staten ägd eller disponerad lägenhet, skall han för densamma månadsvis i efterskott erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen eller genom kontant inbetalning, i den mån utgående avlöningsbelopp ej förslår till avdraget (*hyresavdrag*). Ordinarie portvakt hos riksdagen äger dock åtnjuta *fri tjänstebostad* med värme och lyse.

Ersättningen skall bestämmas med hänsyn till det pris, som å orten i allmänhet gäller för lägenhet, vilken beträffande storlek och bekvämlighet samt beskaffenhet i öfrigt kan anses likvärdig med tjänstebostaden. Vid ersättningens bestämmande skall jämväl beaktas bostadens belägenhet och karaktär av tjänstebostad.

I ersättningen skall i förekommande fall inbegripas gottgörelse för centraluppvärmning eller annan särskild förmån, som kan följa med bostaden.

I öfrigt skola vid ersättningens bestämmande iakttagas de grunder, som tillämpas inom statsförvaltningen i öfrigt.

Kan överenskommelse rörande ersättningens storlek icke träffas mellan vederbörande myndighet och tjänstemannen, skall frågan hänskjutas till lönenämnden för riksdagens verk. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till dess avgörande, må klagan icke föras.

Intill dess ersättningen blivit bestämd, skall densamma utgå med det av myndigheten fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet av bostadsnämnden nedsättes, återbekomma vad han erlagt för mycket.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

2 mom. Då på grund av särskilda omständigheter prövas skäligt att tillhandahålla annan i 1 mom. avsedd tjänsteman än ordinarie portvakt hos riksdagen bränsle eller belysning för hans bostad, skall han erlägga ersättning därför beräknad efter statens självkostnadspris. Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning, då staten ombesörjer uppvärmning av tjänstebostad.

8 kap. Tjänstedräkt m. m.

42 §.

Med tjänstedräkt avses i detta kapitel klädespersedel av fastställt utseende, vare sig den ingår i uniform eller icke.

Med tjänstetecken förstås gradbeteckningar, mössmärken, uniformsknappar eller dylikt.

43 §.

Där för tjänsteman föreskrivits skyldighet att bära eller innehava tjänstedräkt eller tjänstetecken, fastställer vederbörande myndighet tjänstedräkstens eller tjänstetecknets utseende. Tillika fastställas antal och slag av uniformspersedlar, som skola av tjänsteman innehavas (obligatoriska uniformspersedlar).

44 §

1 mom. Tjänsteman, som är pliktig att bära eller innehava tjänstedräkt eller tjänstetecken eller vars tjänstgöring påkallar nyttjande av särskild skyddsbeklädnad, äger genom vederbörande myndighets försorg bekomma för ändamålet erforderliga persedlar och materialier antingen med äganderätt eller, där så prövas lämpligt i fråga om tjänstetecken eller skyddsbeklädnad eller sådan annan klädespersedel, vars bärande tillfälligtvis ålagts tjänsteman, som ej är skyldig att innehava densamma, såsom lån. Då särskilda skäl därtill föranleda, äger vederbörande myndighet medgiva, att tjänsteman må från myndigheten såsom lån bekomma även andra klädespersedlar och materialier till sådana än här angivits.

Genom vederbörande myndighets försorg må tjänsteman tillhandahållas jämväl uniformspersedel, som icke är obligatorisk.

2 mom. Tjänsteman må icke med äganderätt eller såsom lån erhålla persedlar och materialier i större omfattning eller av annat slag än som erfordras för hans personliga bruk i tjänsten. Av vederbörande myndighet fastställles vad som för olika persedlar under skilda tjänstgöringsförhållanden eller i fråga om särskilda personalgrupper skall anses utgöra den brukningstid, efter vars utgång ny persedel tidigast må utlämnas. Därest persedel på grund av olyckshändelse, stöld eller dylikt förstörts, skadats eller fränhänts tjänsteman, må tjänsteman kunna erhålla ersättningspersedel utan hinder av att den fastställda brukningstiden ej tilländalupit.

45 §.

1 mom. Ersättning för med äganderätt utbekomna persedlar eller materialier skall motsvara myndighetens självkostnadspris efter avdrag, i förekommande fall, som nedan sägs.

Första gången tjänsteman anskaffar viss obligatorisk uniformspersedel skall vid ersättningsens bestämmande avdragas ett belopp, motsvarande sjuttiofem procent av myndighetens självkostnadspris för ifrågavarande persedel. Vid annan anskaffning av obligatorisk uniformspersedel skall vid ersättningsens bestämmande avdrag ske, i den mån så följer av bestämmelser, vilka meddelas av delegerade. Avdrag, som sist sagts, skall avvägas så, att det kan anses motsvara den ökning av tjänstemans utgifter för beklädnad, som skulle uppkomma, om avdrag icke medgäves. Avdraget må dock icke överstiga femtio procent av myndighetens självkostnadspris.

Har tjänsteman genom myndighets försorg tillhandahållits uniformspersedel, som icke är obligatorisk, må han tillgodonjuta avdrag i enlighet med vad nyss sagts för sådan anskaffning av obligatorisk uniformspersedel, som ej sker första gången, under förutsättning att det med hänsyn till tjänstens art prövas ligga i statens intresse att underlätta persedelns anskaffning.

Ersättning, som i detta moment avses, skall erläggas kontant vid persedlarnas eller materialiernas utbekommande, såvida icke vederbörande myndighet medgiver, att den må erläggas genom avdrag å tjänstemannens avlöning under viss tid.

Tjänsteman, åt vilken tjänstetecken utlämnats mot ersättning, må kunna få detsamma efter skälig brukningstid inlost med ett belopp, motsvarande hälften av den erlagda ersättningen.

2 mom. Då såsom lån utbekommits tjänstetecken eller skyddsbeklädnad eller sådan annan klädespersedel, vars bärande tillfälligtvis ålagts tjänsteman, som ej är skyldig att innehava densamma, erlägges icke någon ersättning därför. För såsom lån utbekomna andra klädespersedlar och materialier till sådana än nu sagts skall erläggas ersättning månadsvis i efterskott med belopp, som fastställas av vederbörande myndighet. Ersättningen skall motsvara den inbesparing av tjänstemans egna utgifter för beklädnad, som kan beräknas uppkomma genom persedlarnas eller materialiernas tillhandahållande.

46 §.

Där tjänsteman, åt vilken tyg till uniformspersedel tillhandahållits genom vederbörande myndighets försorg, själv ombesörjt persedelns tillverkning, må han kunna erhålla kontant bidrag till täckande av styrkta kostnader för tillverkningen. Bidraget må utgå med högst det belopp, vartill, vid tillämpning av bestämmelserna i 45 § 1 mom. statens andel i tillverkningskostnaderna — däri inbegripet, förutom sylön, kostnad för foder och smärre tillbehör — skulle hava uppgått, om persedeln hade tillverkats genom myndighetens försorg.

9 kap. Sjukvård.

47 §.

Bestämmelsernas tillämpningsområde.

Bestämmelserna i detta kapitel skola äga tillämpning å tjänsteman tillhörande någon av de i 32 § 1 mom. angivna grupperna 2 och 3.

48 §.

Allmänna bestämmelser om sjukvård.

1 mom. Vid sjukdom erhåller tjänsteman på statens bekostnad läkarvård jämte läkemedel samt vid skada till följd av olycksfall i tjänsten, som medfört förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande eller eljest till lindrande av menliga följder av olycksfallet nödiga hjälpmedel, allt i den omfattning och under de villkor, som i detta kapitel stadgas eller av delegerade för särskilt fall bestämmas.

Där ej fråga är om olycksfall i tjänsten, må till läkarvård hänföras tandvård endast om sådan vård avser botande av sjukdom i tändernas omgiv-

ningar eller prövas vara av väsentlig betydelse för botande av annan sjukdom, vilken står i orsakssammanhang med tändernas tillstånd.

2 mom. Vad i detta kapitel stadgas i fråga om olycksfall i tjänsten gäller även i andra fall, som avses i 32 § 2 mom. under punkt 6 a).

3 mom. Då tjänsteman av annan anledning än som avses i 32 § 2 mom. under punkt 1 c) åtnjuter tjänstledighet mer än 14 dagar i en följd med skyldighet att därunder vidkännas C-avdrag å lönen, skall han för tiden efter nämnda 14 dagar avstå från de förmåner, varom i detta kapitel förmäles; vederbörande myndighet likväl obetaget att i undantagsfall medgiva, att förmånerna må bibehållas för en tid av högst tre månader.

4 mom. Erforderliga föreskrifter rörande tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel meddelas av delegerade.

5 mom. I fråga om rätt till sjukvård under tjänstgöring med stationering utomlands gäller vad därom särskilt stadgas.

49 §.

Verksläkare.

Läkarvård, som enligt detta reglemente bekostas av statsmedel, skall, där ej annat följer av vad här nedan stadgas, ombesörjas av särskilda, för sådant ändamål anställda verksläkare.

Instruktion för verksläkare utfärdas av delegerade.

50 §.

Läkarvård och läkarintyg.

1 mom. Tjänsteman är berättigad att kostnadsfritt anlita verksläkaren för erhållande av läkarvård och intyg, som i tjänsten erfordras rörande tjänstemannens hälsotillstånd. Erfordras för ställande av diagnos röntgen eller annan undersökning, som ej lämpligen kan utföras av verksläkaren, skall jämväl kostnaden för sådan undersökning bestridas av statsmedel.

Kostnader för erforderlig läkarvård samt för intyg och undersökning, som nyss sagts, må bestridas av statsmedel även i de fall, då tjänsteman uppehåller sig å sådan ort, att han icke lämpligen kan anlita verksläkaren, eller då vid trängande behov av läkarvård verksläkaren icke hinner anlitas. I dylika fall bör tjänstemannen i första rummet hänvända sig till annan av staten eller av kommun anställd läkare.

2 mom. Läkarintyg, som i tjänsten åberopas, skall vara utfärdat av verksläkaren eller försett med dennes attest. Likaså skall räkning å kostnad för rådfrågning eller behandling av annan läkare eller av tandläkare vara attesterad av verksläkaren, innan utbetalning på grund av räkningen äger rum.

51 §.

Specialistvård.

1 mom. Kostnad för anlåtande av läkare, som specialiserat sig på behandling av vissa sjukdomsformer, bestrides vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos helt och eljest till tre fjärdedelar av statsmedel, under förutsättning att verksläkaren eller annan läkare, som tjänstemannen enligt bestämmelserna i 50 § 1 mom. ägt anlita, förklarat sådan specialistvård

nödvändig samt verksläkaren antingen själv lämnat anvisning å eller ock godkänt valet av specialist.

Utan hinder av vad i första stycket sägs skall dock kostnad för speciallistvård, som meddelas på poliklinik vid allmänt sjukhus, bestridas helt av statsmedel.

2 mom. Vad i 1 mom. sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om kostnad för anlåtande av tandläkare i fall, som avses i 48 § 1 mom. andra stycket.

52 §.

Sjukhusvård.

1 mom. Kostnaderna för vård å allmänt sjukhus ersättas, i den mån ej nedan annorlunda stadgas, vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos helt och eljest till hälften av statsmedel, under förutsättning att verksläkaren eller annan läkare, som tjänstemannen enligt bestämmelserna i 50 § 1 mom. ägt anlita, förklarar sjukhusvård nödvändig samt under de villkor i övrigt, som nedan angivas.

Vid bestämmande av ersättningens storlek skola kostnaderna beräknas:

a) i fråga om egentlig sjukhusvård enligt den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å allmän sal samt

b) i fråga om vård å sinnessjukhus enligt den för sjukhuset fastställda avgiften för vård å allmän avdelning.

Prövar verksläkaren eller den för vården ansvarige sjukhusläkaren den sjukes tillstånd kräva vård i halvenskiit rum eller, om sådant ej finnes tillgängligt, i enskiit rum, eller finner vederbörande myndighet med hänsyn till andra särskilda förhållanden dylik vård erforderlig, må, utan hinder av vad ovan stadgas, av statsmedel bestridas, vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos hela kostnaden för vården och eljest den del av sagda kostnad, som överskjuter halva beloppet av den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å allmän sal.

Till kostnader för sjukhusvård, som i nästföregående stycke sägs, hänföres ock sådant arvode, som den i enskiit eller halvenskiit rum vårdade tjänstemannen erlagt till den för vården ansvarige sjukhusläkaren. Bidrag av statsmedel till dylikt arvode må icke överstiga lägsta tillämpliga beloppet enligt den av medicinalstyrelsen för sjukhuset utfärdade rådgivande taxan. Vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos må likväl efter prövning av vederbörande myndighet högre bidrag kunna utgå, dock icke med större belopp än det, som med tillämpning av den rådgivande taxan högst skulle hava erlagts.

Ersättning för vård å allmänt sjukhus må i intet fall beräknas efter dyrare plats än den, som kommit till användning.

Med allmänt sjukhus förstås sjukhus, som tillhör eller åtnjuter bidrag av staten, landsting eller kommun, Konung Oscar II:s jubileumsfond tillhörigt sanatorium ävensom kuranstalt, som disponeras för pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet.

2 mom. Kostnader för vård å enskiid sjukvårdsanstalt må, under enahanda förutsättning och villkor, som i 1 mom. sägs, bestridas av statsmedel intill det belopp, som skulle hava utgått i ersättning vid vård å allmänt sjukhus; dock att, där fråga är om olycksfall i tjänsten, på vederbörande myndighets prövning må bero, huruvida vårdkostnaderna må ersättas med högre belopp än nu sagts.

53 §.

Läkemedel.

1 mom. Av statsmedel bestridas kostnaderna för läkemedel, som föreskrivits antingen av verksläkaren eller annan läkare, vilken tjänstemannen enligt bestämmelserna i 50 § 1 mom. ägt anlita, eller ock av specialist eller tandläkare, till vilken tjänstemannen enligt bestämmelserna i 51 § hänvänt sig.

2 mom. Räkning å läkemedelskostnad skall vara attesterad av verksläkaren, innan utbetalning på grund av räkningen äger rum.

54 §.

Bad, massage m. m.

1 mom. Behandling med bad, massage, elektricitet, hetluft m. m., som av verksläkaren ordineras såsom nödvändig för botande av viss angiven sjukdom, må bekostas vid olycksfall i tjänsten helt och eljest till hälften av statsmedel.

2 mom. Konstgjorda lemmar, kirurgiskt bandage och andra dylika hjälpmedel, som tjänsteman nödgas begagna till följd av olycksfall i tjänsten, bekostas av statsmedel.

3 mom. I de fall, då vederbörande myndighet finner skäl anordna vaccination mot epidemisk sjukdom, gäldas kostnaden härför av statsmedel.

55 §.

Resor och sjuktransporter.

I den mån så prövas skäligen, må av statsmedel bestridas kostnad för den sjukes resa eller forslande till och från läkare eller sjukvårdsinrättning, under förutsättning att verksläkaren eller annan läkare, som tjänstemannen enligt bestämmelserna i 50 § 1 mom. ägt anlita, förklarar resan eller förflyttningen nödvändig för ställande av diagnos eller för sjukdomens behöriga behandling. Likaledes må av statsmedel kunna ersättas skälig kostnad för resa, som tjänsteman nödgats företaga för erhållande av specialistvård samt, där fråga är om olycksfall i tjänsten, för erhållande av behandling, som avses i 54 § 1 mom., ävensom för anskaffande av hjälpmedel varom förmåles i 54 § 2 mom.

Jämväl skälig kostnad för läkares resa för besök hos den sjuke i det fall, då denne icke utan våda kan flyttas, må kunna ersättas av statsmedel.

10 kap. Begravningshjälp m. m.

56 §.

1 mom. Avlider tjänsteman, vilken tillhör någon av de i 32 § 1 mom. angivna grupperna 2 och 3, skall till hans dödsbo såsom begravningshjälp utbetalas ett belopp av 400 kronor. Efterlämnar tjänstemannen anhöriga, vilka äro berättigade till familjepension, som utgår på grund av tjänsten, skall dock, där tjänstemannens månadslön överstiger familjepensionen för månad, begravningshjälpen förhöjas med ett belopp motsvarande skillnaden. För beräkning av sagda förhöjning skola läggas till grund förhållandena under den månad, då dödsfallet inträffat.

I begravningshjälp, varom här stadgas, skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbete enligt allmän lag eller särskild författning utgående begravningshjälpen anses inbegripen.

2 mom. Avlider tjänsteman under tjänstgöring å annan ort än stationeringsorten, må utöver begravningshjälp, varom i 1 mom. förmåles, efter bestämmande av vederbörande myndighet i förekommande fall av statsmedel bestridas kostnaderna för transport av den avlidne till stationeringsorten eller till annan ort, i sistnämnda fall dock högst med belopp motsvarande kostnaderna för transport till stationeringsorten.

11 kap. Beräkning och utbetalning av kontanta löneförmåner.

57 §.

1 mom. I den mån ej annat följer av vad i 2 och 3 mom. sägs eller av särskilt av delegerade meddelat beslut skall för varje kalendermånad för sig beräknas och utbetalas det belopp, som för densamma tillkommer tjänsteman på grund av de i reglementet innefattade eller med stöd av detsamma meddelade bestämmelserna om lön, avdrag å lönen, vikariatsersättning, sådan särskild ersättning, som avses i 35 §, kallortstillägg, tilläggsarvode och ställföreträdararvode.

Vid beräkningen iakttages,

dels att lönen för kalendermånaden skall för den, som äger åtnjuta lön efter olika beräkningsgrunder för olika delar av månaden eller icke är berättigad åtnjuta lön för hela månaden, utgöra summan av vederbörliga daglöner, i förekommande fall minskade på sätt i 25 § tredje och fjärde styckena sägs,

dels att tillämpning i annat fall skall ske av vederbörlig månadslön,

dels ock att annan förmån än lönen skall, om den är upptagen med visst belopp för år räknat, anses belöpa med lika stort belopp å varje kalendermånad och att månadsbelopp skall anses belöpa med lika stor del å varje dag under månaden.

För viss kalendermånad beräknat belopp utbetalas, i den mån detsamma icke skall innehållas enligt särskilda föreskrifter, tidigast den tjugofemte dagen och senast den sista helgfria dagen i månaden. Om beloppet tillställs tjänstemannen genom postverket eller genom insättning i bank, skall det av vederbörande myndighet utanordnas i så god tid, att det kan beräknas vara för tjänstemannen tillgängligt senast den sista helgfria dagen i månaden.

Då tjänstemans anställning upphör vid annan tidpunkt än kalendermånads utgång, skall, oavsett vad i nästföregående stycke sagts, utbetalningen ske i samband med anställningens upphörande.

2 mom. Beräkning, som i 1 mom. avses, må kunna ske preliminärt på sådant sätt, att vid densamma icke tages hänsyn till tjänstgöringsförhållandena under den kalendermånad, varom fråga är, eller att därvid allenast tages hänsyn till tjänstgöringsförhållandena intill viss dag i kalendermånaden. Om efter dylik beräkning utbetalat belopp understiger eller överstiger det, som skolat utgå vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. här ovan, skall skillnaden regleras vid nästföljande utbetalningstillfälle. I den mån utbetalat belopp, som grundar sig på preliminär beräkning, överstiger det, som skolat utgå vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom., och skillnadsbeloppet icke kan avdragas från tjänstemannen tillkommande lön skall

tjänstemannen vara skyldig att återbetala detsamma inom tid och i den ordning, som vederbörande myndighet bestämmer.

Beslut om tillämpning av preliminär beräkning meddelas av vederbörande myndighet.

3 mom. Efter vederbörande myndighets beslut må förmåner, som avses i 1 mom., kunna utbetalas vid tidigare tidpunkt än där sägs

a) i samband med övergång från anställning, i vilken de kontanta löneförmånerna uppburits för kortare tid än en månad, till i denna avdelning avsedd tjänst samt

b) undantagsvis, då särskilt ömmande omständigheter föreligga och tillfällig hjälp för mötande av oförutsedda och hastigt påkommande utgifter är av behovet synnerligen påkallad.

Utbetalning, varom här är fråga, må avse högst det belopp, som kunnat utbetalas, om tjänstemannens anställning upphört vid utbetalningstillfället.

4 mom. I fråga om ordningen för utbetalning av annan i reglementet avsedd löneförmån än som avses i 1 mom. äger vederbörande myndighet besluta efter vad som synes myndigheten lämpligast.

4 avd. Avlöningsbestämmelser för övriga icke-ordinarie tjänstemän.

58 §.

För annan icke-ordinarie tjänsteman än som avses i 3 avd. av detta reglemente fastställas avlöningsförmånerna av vederbörande myndighet, i den mån ej delegerade härutinnan meddela beslut. Vid bestämmande av avlöningsförmåner för här avsedda tjänstemän skall föreskrift meddelas angående semester och semesterersättning.

Är tjänsteman, som i första stycket avses, berättigad att av statsmedel uppbära tjänstepension eller årligt understöd eller lön för beställning å reservstat vid försvaret, skall hänsyn härtill tagas vid avlöningens bestämmande, i den mån icke pensionsförmånen utgöres av reservpension eller däremot svarande engångsbelopp.

Detta reglemente äger tillämpning från och med den 1 juli 1947, från och med vilken dag vad i tidigare gällande författning eller föreskrift finnes stridande mot reglementets bestämmelser upphör att gälla, såvitt angår tjänstemän å vilken reglementet erhåller tillämpning.

Från reglementets tillämpning är undantagen

a) ordinarie tjänsteman, som före av delegerade fastställd tidpunkt gjort anmälan, att han icke vill underkasta sig reglementets villkor och bestämmelser, samt

b) tjänsteman, som är uppförd å indragnings- eller övergångsstat utan tjänstgöringsskyldighet.
